Opłata pocztowa uiszczona ry załtem

Najer Folksblat

פּרייז 20 גראָשען

היינט 8 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפטליכע טאָג - צייטונג

Nr. 287 (979 | Łódź, Sroda 15 Grudnia 1926 | פיערטער יאָהרגאַנג | לאָדז מיטוואָך י׳ טבת תרפ״ז. | Nr. 287 (979

אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 24-71 || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 84

פּאָגראָם אין בוקאַרעשט

פיל יודען צושלאָגען און פערוואונדעט דורך סטודענטען. — יודישע וואוינונגען און געשעפטען דעמאָלירט און צוראַבעוועט.

בוקאַרעשט, 14. (יט״אַ טעלעגראַפיש). די רומענישע סטודענטען אין בוקאַרעשט האָבען היינט געפייערט דעם יאָהרטאָג, זינט ס'איז אויס־געפיהרט געוואָרען אין רומעניען דער „נומערוס קלויזוס".

נאָך דער פייערונג האָבען זיי זיך געלאָזט מיט אַ דעמאָנסטראַציע איבער די גאַסען. אַ קאָרדאָן זשאַנדאַרמען האָט זיי פערשטעלט דעם וועג, אָבער די סטודענטען האָבען זיך דורכגעריסען און זענען ווייטער געגאַנגען. צוקומענדיג צו די רעדאַקציעס פון די ליבעראַלע צייטונגען „ראַמפּאַ" און „אַדעווערול", האָבען זיי דאָרט אויסגעזעצט די שויבען און פערניכטעט די איינריכטונג פון די רעדאַקציאָנס לאָקאַלען. דאַן זענען זיי ווייטער אַוועק און גענומען שלאָגען יעדען יודען, וועלכען זיי האָבען נאָר געטראָפען. זיי האָבען זיך אַריינגעריסען אין יודישע וואוינונגען און געשעפטען, מערדער־ליך געשלאָגען די יודען און אומעטום חרוב געמאַכט דאָ: מעבעל און די סחורות. דעם שניידער אַהרון בלומענפעלד האָבען זיי מורא'דיג צושלאָגען און פערניכטעט זיין ווערקשטעל.

ווייטער האָבען זיי צוראַבירט און פערניכטעט דאָס געשעפט פון איג־נאַץ גאָלדשטיין, די זייגער־געשעפטען „עליטאַ", גאָלדמאַן און אַבראַמאָוויטש, דאָס לעדער־געשאַפט „פּאָלנאַר". די וועשעריי פון גרינבערג און פיל אַנדערע.

אין דער וואוינונג פון לעאָן מאַניץ, וואוהין די סטודענטען האָבען זיך אַריינגעריסען, האָבען זיך געפונען 2 קראַנקע קינדער. די סטודענטען האָבען געפּייניגט אַלע אָנוועזענדע און פערוואונדעט מיט שטיינער די קראַנקע קינדער.

אין גרויסען מאַגאַזין פון פערטיגע קליידער „מאַרקו" האָבען די סטו־דענטען אויסגעהאַקט די שויבענסטער און צוראַבירט די סחורות. זיי האָבען זיך דאַן געלאָזט אויף וואַקאַרעשט און צושלאָגען און פערוואונדעט אַ גרויסע צאָהל יודען.

ווען די סטודענטען האָבען שוין געהאַט אָפּגעטון זייער אַרבייט, זענען אָנגעקומען מיליטערישע פּאַטרולען, וועלכע האָבען פערהאַלטען 30 פּערזאָן. זיי זענען אָבער באַלד בעפרייט געוואָרען.

דאָס הייסט „שפּאָרזאַמקייט"

אינצידענט אין דער פינאַנץ־קאָמיסיע פון סיים.

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש פון אונ־זער סיים־קאָרעספּאָנדענט). היינט איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער פינאַנץ־קאָמיסיע ביים סיים. ס'איז בעטראַכט געוואָרען אַ פראַגע פון עקספּלאָאַטאַציע פון די זאַלץ־גרובען „וויעליטשקאַ".

איינער פון די דעפּוטאַטען האָט אָנ־געוויזען, אַז אין „וויעליטשקאַ" האָט מען אָבגעזאָגט אַ דירעקטאָר דאַווידאָוו־סקי, וועלכער האָט בעקומען 500 זל. אַ חודש און צוגענומען אַ'אַנדערן פאַר 2000 זלאָטיס, הגם דער לעצטער איז אינגאַנצען נישט געווען קיין פאַכמאַן.

דער דירעקטאָר פון דעפּאַרטאַמענט שוויענטאָכאָווסקי האָט דאָס אָבגעליי־קענט.

דער רעפערענט קאָסידאַרסקי זאָגט דאַן: די הכחשה פון ה' שוויענטאָכאָווסקי איז נישט מאַסגעבענד, ווייל ער אַליין איז געווען פּראָאינטערעסירט אַרויסצוּוואַרפען דעם דירעקטאָר דאַ־ווידאָווסקי.

דער דירעקטאָר פיהלט זיך בעליידיגט און וויל פערלאָזען די זיצונג, עס ענט־שטעהט אַ טומעל פון אַלע זייטען שרייט מען: לאָזט איהם נישט, גיט איהם איבער דער פּראָקוראַטור א. א. וו.

ווען די דעפּוטאַטען בערוהיגען זיך, זאָגט דער רעפערענט:

בעת איך בין געווען אין כאַזשאָוו האָבען מיר די דירעקטאָרען מאָשטשיצ־קי און קוויאַטקאָווסקי (איצטיגער מלוכה־פּרעזידענט און איצטיגער האַנדעלס־מיניסטער – די רעד.) ערקלערט, אַז די אונטערנעהמונג אין כאַזשאָוו געהט גוט, ווייל זי איז אויטאָנאָם און געפינט זיך נישט אונטער דער אויפזיכט פון ה' שוויענטאָכאָווסקי, ווען נישט וואָלט זי געווען אַזוי רואינירט, ווי שוויענטאָ־כאָווסקי האָט רואינירט אַנדערע מלוכה־אונטערנעהמונגען.

ראַבינער ד״ר נוראָק שאַפט דעם קאַבינעט אין לעטלאַנד

זאָגט זיך אָב צו ווערען פּרעמיער־מיניסטער.

ריגא, 14. (י.ט.א. טעלעגראַפיש) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, האָט דער לאַטווישער מלוכה־פּרעזידענט טשאַקסטע איבערגעגעבען דעם ראַבי־נער ד״ר נוראָק, פּאָרזיצער פון מינ־דערהייטען־בלאָק אין לעטלענדישען פּאַרלאַמענט, די מיסיע צו בילדען אַ רעגירונג. ד״ר נוראָק האָט די מיסיע אָנגענומען און זי מיט ערפאָלג דורכ־געפיהרט. אין משך פון 2 טאָג איז איהם געלונגען צו שאַפען אַ רעגירונגס־קאָאַליציע פון די נאַצ. מינדערהייטען און פון לינקען פליגעל, אויסמיידענדיג דעם אַנטיסעמיטישען צענטער. ראַבינער נוראָק האָט וועגען דעם מיטגעטיילט דעם פּרעזידענט און דערביי געבעטען, צוליב טאַקטישע טעמים, צו בעשטימען אַלס פּרעמיער פון דער רעגירונג נישט איהם, נוראָק'ן, נאָר אַן'אַנדערען, ער האָט אָנגעוויזען אויפ'ן רעכטען סאָצי־יאַליסט סקלניעיעק אַלס דעם פּאַסענ־דען קאַנדידאַט. דער פּרעזידענט איז דערויף איינגעגאַנגען און סקלניעיעק וועט בעשטימט ווערען אַלס פּרעמיער

מאַרשאַל פּילסודסקי וועגען דעם יודישען „קאָלאָ"

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש). מיר האָבען שוין ציטירט אַ טייל פון גע־שפּרעך, וואָס דער ספּעציעלער קאָרעס־פּאָנדענט פון „טאַן" האָט געהאַט מיט מאַרשאַל פּילסודסקי. איצט איז אָנגע־קומען דער פולער טעקסט פון גע־שפּרעך.

ווי עס איז צו זעהען, האָט מאַר־שאַל פּילסודסקי כאַראַקטעריזירט איניאַני־טערוויאו דאָס גאַנצע פּאָליטישע לעבען פון פּוילען אין זיין ברייטען אומפאַנג. רעדענדיג וועגען פּאַרלאַמענט, האָט מאַר־שאַל פּילסודסקי געזאָגט, אַז עס זענען אין איהם דאָ צו פיל פּאַרטייען, אַז עס זאָל קאָנען געשאַפען ווערען אַ פעסטע מעהרהייט.

כאַראַקטעריזירענדיג יעדען קלוב בע־זונדער, האָט מאַרשאַל פּילסודסקי, ווי עס גיט איבער דער קאָרעספּאָנדענט, געשילדערט דאָס יודישע קאָלאָ אין די פאָלגענדע ווערטער: „די יודישע קאָלאָ בעשטעהט בלויז פון אָפּאָרטוניסטען, וואָס זייער גאַנצע אויפמערקזאַמקייט איז געווענדעט אויף געוויסע מאַטעריעלע אינטערעסען" (?!)

יוד. „קאָלאָ" וועט זיך אָפּהאַלטען

ביים אָבשטימען דעם בודזשעט־פּראָוויזאָריום אין סיים.

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש פון אונזער סיים־קאָרעספּאָנדענט) היינט איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון יודישען „קאָלאָ" ס'איז ווייטער געפיהרט געוואָרען די דיסקוסיע וועגען דער שטעלונג פון „קאָלאָ" צום בודזשעט־פּראָוויזאָריום. ס'זענען געווען צוויי שטימונגען, איין צד האָט געהאַלטען, אַז מ'דאַרף שטימען געגען פּראָוויזאָריום, ווייל די רעגירונג האָט נאָך נישט רעאַליזירט קיין איין וויכטיגע יודישע פאָדערונג, דער צווייטער צד האָט געהאַלטען, אַז מ'דאַרף זיך אָפּהאַלטען פון שטימען.

ביי דער אָבשטימונג איז מיט 13 שטימען געגען 12 בעשלאָסען געוואָרען זיך אָפּצוהאַלטען פון שטימען בעת'ן אָבשטימען דעם בודזשעט־פּראָוויזאָריום. צו־ליב דער דאָזיגער אָבשטימונג האָט זיך דעפּ. האַרטגלאַס אָבגעזאָגט צו נעהמען אַ וואָרט בעת דער דעבאַטע אין סיים וועגען בודזשעט־פּראָוויזאָריום.

די אויסצייכנונג פאַר פרוי גרינוואַלד.

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש פון אונ־זער קאָרעספּאָנדענט) מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, אַז דער מלוכה־פּרעזידענט האָט געשאָנקען דעם אָרדער „קושיוש זאַכלוגי" דער אַמעריקאַנער יודישער פרוי גרינוואַלד פאַר איהר איבערגע־געבענער אַרבייט אויפ'ן געביט פון סאַ־ניטאַרע־און שפּיטאַל־וועזען אין פּוילען. פרוי גרינוואַלד איז היינט אויפגענומען געוואָרען דורכ'ן אינערן־מיניסטער גענ. סקלאַדקאָווסקי, וועלכער האָט איהר דערלאַנגט אַ גרויסען בוקעט בלומען און געהאַלטען פאַר איהר אַ בעגריסונגס־רעדע אין פראַנצויזיש, פרוי גרינוואַלד האָט איהם געדאַנקט אויף ענגליש.

מאָרגען קומט פאָר אין מאַגיסטראַט אַ פייערונג לכבוד דער פרוי גרינוואַלד. ס'וועט איהר איבערגעגעבען ווערען אַ דאַנקבאַרקייטס־אַדרעס פון דער שטאָדט וואַרשאַ.

מין. זאַלעסקי געקומען פון גענף.

איז אויפגערעגט אויף דער פּוילישער פּרעסע.

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש פון אונ־זער סיים־קאָרעספּאָנדענט) היינט, האַלב 9 אין אָוועגד איז געקומען פון גענף דער אויסערן־מיניסטער זאַלעסקי. דער מי־ניסטער איז זעהר שטאַרק אויפגערעגט צוליב די אַלאַרמירענדע אַרטיקלען אין דער פּוילישער פּרעסע און צוליב דעם האָט ער ממש מיט קיינעם קיין וואָרט נישט געוואָלט רעדען.

וויצע־פּרעמיער באַרטעל גיט 5000 זל.

פאַר'ן יודישען אַקאַדעמישען געזונדהייטס הויז.

וואַרשאַ, 14. (טעלעפאָניש פון אונ־זער סיים־קאָרעספּאָנדענט). היינט איז ביים וויצע־מיניסטער באַרטעל געווע די דעפּוטאַטען ד״ר טהאָן און זאָמער־שטיין.

די דעלעגאַציע האָט בעריהרט די פראַגע וועגען לאַקאַטאָרען־שוץ, וועל־כער ענדיגט זיך שוין אין דער נאָהענט־טער צייט. דאַן האָט די דעלעגאַציע געבעטען רעגירונגס־הילף פאַר דעם אַקאַדעמישען געזונדהייטס־הויז, וואו ס'האַלטען זיך אויף קראַנקע יודישע סטודענטען.

דער וויצע־פּרעמיער האָט צוגעזאָגט, אַז די רעגירונג וועט קומען צו הילף דעם געזונדהייטס־הויז און דערווייל געשאָנקען צו דעם צוועק פון זיינע אייגענע פאָנדען אַ סומע פון 5000 זל.

אַמעריקאַנער הלואה פאַר פּוילען

אָבער נישט אויפ'ן שפּירט־מאָנאָפּאָל.

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש פון אונ־זער קאָרעספּאָנדענט) ווי מיר דערוויי־סען זיך פון קרייזען, וואָס שטעהען נאָהענט צו דער אַמעריקאַנער אַמבאַ־סאַדע, איז איצט ווידער געוואָרען אַק־טועל די פראַגע וועגען אַ הלואה פאַר פּוילען. צוליב דעם צוטרוי, וואָס וואַקסט אַלץ אין אויסלאַנד צו פּוילען, זעלבסט־פערשטענדליך, אַז די הלואה איז נאָך אין התחלה־סטאַדיום. יעדענפאַלס וועט די הלואה נישט געגעבען ווערען אויפ'ן שפּירט־מאָנאָפּאָל, ווייל די אַמעריקאַני־שע רעגירונג האָט אין דער פראַגע אַ בפירושען פערבאָט.

וועגען קרעדיטען פאַר קאָאָפּעראַטיווען

וואַרשאַ, 14. (טעלעפאָניש פון אונ־זער קאָרעספּאָנדענט). היינט איז פאָר־געקומען אַ זיצונג פון פּרעזידיום פון קאָאָפּעראַטיווען־פערבאַנד. ס'איז בע־שלאָסען געוואָרען צו שיקען דעלעגאַ־טען קיין בערלין, פּאַריז, לאָנדאָן און ברוסעל כדי שאַפען קרעדיטען פאַר'ן פערבאַנד.

ביודזשעט-פראוויזאריום אין סיים

אנגענומען אין דער צווייטער לעזונג. — גרויסע רעדע פון דעפ. פראסטיג.

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש פון אונזער סיים-קאָרעספּאָנדענט). היינט איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון סיים, הגם אויף דער טאָג-אָרדנונג האָט זיך געפונען אַזאַ וויכטיגער פונקט ווי דער ביודזשעט-פּראָוויזאָריום איז דאָך דער אינטערעס צו דער זיצונג געווען זעהר קליין און דער זאַל איז געווען כמעט ליידיג.

באַלד אין אָנהויב לייענט דער מאַרשאַלעק אַ בריף פון אינערן-מיניסטער וועגען די פאָרוואורפען, וואָס זענען געמאַכט געוואָרען דער פּאָליציי אויף דער לעצטער זיצונג פון סיים דורך דעפּוטאַט באַלין, אין'ם בריף ווערט געזאָגט, אַז דאָס איז געווען אַן'אינערליכער קאַמף פון דער בעפעלקערונג. די דעפּוטאַטען אַליין האָבען נישט פערלאַנגט קיין אויסערליכע הילף, דעריבער איז געקומען צו די געשעהענישען.

דעפּ. מיכאַלסקי רעפערירט דעם ביודזשעט-פּראָוויזאָריום און ערקלערט, אַז דאָס איז דער ערשטער-ביודזשעט מיט אַ גלייכגעוויכט.

דעפּ. זדזיעכאָווסקי ווייזט אָן, אַז דער גרויסער ביודזשעט פון 512 מיליאָן אויף 3 חדשים איז געפעהרליך. דער בודזשעט טאָר נישט גרעסער זיין ווי 465 מיליאָן, מ'דאַרף פערקלענערען די הוצאות אויף מיליטער.

דעפּ. מלאָדזש (דייטשער - קלוב), זאָגט, אַז די רעגירונג האָט ביי די לעצטע וואַהלען אין אויבערשלעזיען געשטערט דעם נאָרמאַלען גאַנג פון די וואַהלען, די דייטשען וועלען דעריבער שטימען געגען ביודזשעט.

דעפּ. אשיעצקי קריטיקירט דעם בודזשעט אין נאָמען פון „פּיאַסט".

דעפּ. פּראַסטיג יודישע „קאָלאָ" קריטיקירט שאַרף דעם איצטיגען שטייער-סיסטעם, ער ווייזט אָן אַז די שטייערען (צוזאַמען מיט די קאָמונאַלע) בעטרעפען 2500 מיליאָנען וואָס בעטרעפט 37 פּראָצענט פון די געזעלשאַפטליכע הכנסה. דאָס איז אַן'אונערהערטע סומע, אין אַמעריקאַ בעטרעפען די שטייערען נאָר 10 פּראָצענט פון דער געזעלשאַפטליכער הכנסה, אין דייטשלאַנד עטליכע און צוואַנציג פּראָצענט, דאָס יודישע „קאָלאָ" האָט שוין עטליכע מאָל פערלאַנגט צו רעפאָרמירען דעם אומזאַץ-שטייער, אָבער עס ווערט נישט געטון.

אויף הוצאות פאַר די בעדערפנישען פון דער יודישער בעפעלקערונג האָט די רעגירונג בעשטימט צו 3 גראָשען אויף אַ בירגער, ביים נעהמען שטייערען האָט די רעגירונג נישט איינגעפיהרט קיין „נומערוס - קלאַוזוס", אָבער ביי הוצאות פאַר דער יודישער בעפעלקערונג איז איינגעפיהרט געוואָרען אַ „נומערוס-נוללוס".

די רעגירונג האָט גערעדט וועגען די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען, אָבער גאָרנישט געטון. מיניסטער זאַלעסקי פערצעהלט אין אויסלאַנד, אַז ס'איז אָבגעשאַפט געוואָרען דער בעריהמטער צירקולאַר פון מין. גלאַמבינסקי וועגען דער פּראָצענט-נאָרמע פאַר יודען אין די הויכשולען, אָבער ער האָט נישט צוגעגעבען, אַז דער צירקולאַר איז אָבגעשאַפט געוואָרען דאָך ווען די איינשרייבונגען אין די הויכשולען האָבען זיך שוין געהאַט פערענדיגט. איצט איז ווידער אַרויסגעשוואומען אַ פראַגע פון פויסט און ס'זעהט אויס ווי יעדער יודישער סטודענט וואָלט געמוזט מיטנעהמען אין אוניווערזיטעט אַ פויסטען אונטער'ן אָרעם.

די רעגירונג פערשטעלט זיך מיט דער אויטאָנאָמיע פון די הויכשולען, אָבער די רעגירונג און דער סיים האָבען דאָך אַ גרעסערע אויטאָנאָמיע.

דער רעדנער בעריהרט נאָך די פראַגע פון זונטאָג-רוה און זאָגט:

מיר האָבען געהאַט סימפּאַטיעס פאַר דער מאַי-איבערקעהרעניש, אָבער פון דעם איז דאָך גאָרנישט געוואָרען.

וואָס זאָל טון די יודישע יוגענד?

שטימע פון רעכטס: עמיגרירען

דעפּ. פּראַסטיג: איך האָב שוין געזעהען די צרות פון נישט-יודען אויף דער עמיגראַציע, דער רעדנער ענדיגט: מיר קענען נישט שטימען פאַר'ן ביודזשעט, נעהמענדיג אין אַכט דעם יודישען דלות און קולטורעלע פערפאָלגונג.

ביי דער אָפּשטימונג איז דער בודזשעט-פּראָוויזאָריום אין דער צווייטער לעזונג אָנגענומען געוואָרען מיט 81 שטימען געגען 71. ד. ה. אַז אין דער אָפּשטימונג האָבען זיך בעטייליגט ס"ה 152 דעפּוטאַטען.

די דריטע לעזונג קומט פאָר מאָרגען (היינט).

ארום דעם קאנפליקט צווישען ראט פון דער פעלקער-ליגע און דער מאנדאט-קאמיסיע.

גענף. (י. ט. א.) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, האָט דער סעקרעטאַר פון דער פעלקער-ליגע סער עריק דרימאָנד אָנגעפרעגט אַלע מאַנדאַט מלוכות וועגען זייער שטעלונג אין דער פראַגע פון די קאָמפּעטענצען פון דער מאַנדאַט קאָמיסיע. עס האַנדעלט זיך קאָנקרעט וועגען דער רעכט פון דער קאָמיסיע אויסצוהערען דירעקט פעטענטען פון די מאַנדאַט-לענדער און צווייטענס וועגען אַן'אויספיהרליכען פראַגע-בויגען, אויף וועלכען עס דאַרפען ענטפערען יעדען יאָהר די רעגירונגען פון די מאַנדאַט לענדער. די פראַגען האָבען שוין געפיהרט צו אַ שאַרפען מיינונג-אויסטויש צווישען בריאַנד און משעמבערלען פון איין זייט און דעם וויצע-פאָרזיצער פון מאַנדאַט - קאָמיסיע פון דער צווייטער זייט. דער ענטפער פון ענגלאַנד, פראַנקרייך און ניי זעלאַנד איז נישט געווען גינסטיג פאַר דער מאַנדאַט קאָמיסיע.

לעצטענס איז אָנגעקומען דער ענטפער פון יאַפּאַן, בעלגיען און אויסטראַליען, די אַלע דריי מלוכות זאָגען זיך אויך אַרויס געגען דעם רעכט אויסצוהערען דירעקט פעטענטען פון די מאַנדאַט לענדער. זיי האַלטען, אַז דאָס וואָלט בעשווערט די אַרבייט פאַר די רעגירונגען פון די לענדער. געגען דעם אויספיהרליכען פראַגע-בויגען האָבען זיך אַרויסגעזאָגט יאַפּאַן און אויסטראַליען, דאַגעגען בעלגיען האָט איהם אונטערגעשטיצט. איצט אַלזאָ האָבען זיך שוין אַרויסגעזאָגט אַלע מאַנדאַט-מלוכות און דער קאָנפליקט צווישען די בעזונדערע אינסטאַנצען אין פעלקער-בונד וועט מוזען אין קורצען געלעזט ווערען.

אונטערהאנדלונגען מיט ליטע,

וועגען אויסטויש פון פאליטישע ארעסטאנטען.

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש) מיט צוויי יאָהר צוריק זענען, ווי בעקאַנט, געפיהרט געוואָרען אין ריגאַ אונטערהאַנדלונגען צווישען פּוילען און ליטאַ וועגען אויסטוישען די פּאָליטישע אַרעסטירטע. אַ דאַנק די אונטערהאַנדלונגען איז אַ טייל פון די פּוילישע אַרעסטירטע, וואָס זענען געזעסען אין די ליטווישע תפיסות, אַרויסגעשיקט געוואָרען קיין פּוילען.

שפּעטער זענען בכלל איבערגעריסען געוואָרען אַלערליי אונטערהאַנדלונגען מיט ליטאַ און די אויסטויש-אַקציע האָט אויפגעהערט.

איצט האָט דער אינטערנאַציאָנאַלער „רויטער קרייץ" גענעבען די איניציאַטיוו, אַז די „רויטע קרייצען" אין פּוילען און ליטאַ זאָלען איבערנעהמען די אונטערהאַנדלונגען וועגען אויסטויש פון די פּאָליטישע אַרעסטירטע צווישען ביידע לענדער.

די אונטערהאַנדלונגען וועלען זיך די טעג אָנהויבען אין גענף.

יודישע קאטעדרע ביי דער אוקראאינישער וויסענשאפט'ס-אקאדעמיע.

מאָסקווע (יט"אַ) דער בעקאַנטער יודישער שפּראַך-פאָרשער נחום שטיף (בעל דמיון) איז בעשטימט געוואָרען אַלס צייטווייליגער פערוואַלטער פון דער יודישער קאַטעדרע ביי דער אוקראַאינישער וויסענשאַפטס-אַקאַדעמיע און אַלס אָנפיהרער מיט דער שפּראַך-סעקציע. אַלס אָנפיהרער מיט דער ליטעראַטור-סעקציע איז בעשטימט געוואָרען דער ליטעראַטור-פאָרשער אויסלענדער, ביים דער סעקציע פון דער יודישער געשיכטע ווערט אָנפיהרען אברהם סלוצקי, אַלס וויסענשאַפטליכער טוער פון דער זעלביגער סעקציע איז בעשטימט געוואָרען ליבערבערג און אַלס אַספּיראַנטען פון דער ליטעראַטור-סעקציע די פּאָעטען י. פעפער און זור האָפשטיין.

אנטי-שחיטה בעוועגונג אין בייערן.

מינכען. (י.ט.א.) נישט לאַנג איז דאָ פאָרגעקומען אַן אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון דער געזעלשאַפט צער בעלי-חיים אין בייערן. עס האָט זיך ענטוויקעלט אַ ברייטע דיסקוסיע אַרום דער שחיטה-פראַגע, וואָס איז געווען די הויפּט-טעמע פון דער פערזאַמלונג. דער פערוואַלטונגס-מיטגליד. רעגירונגס ראַט ד"ר שייבענפלוג האָט אין זיין רעדע אונטערגעשטראָכען, אַז די פאָדערונגען אַנצווענדען די בעטויבונג פאַר דער שחיטה איז דורכאויס נישט קיין פועל-יוצא פון אַנטיסעמיטיזם. דער איינציגער מאָטיוו איז דערביי דער, וואָס די שחיטה אין דער איצטיגער פאָרם איז געגען דער היינטיגער קולטורעלער עמפינדליכקייט. אַדוואָקאַט ד"ר שטרויס האָט פערטיידיגט דעם שטאַנדפּונקט פון דעם רעליגיעזען יודענטום און אָנגעוויזען, אַז קיין שום רעליגיע שעצט נישט אַזוי הויך דעם געפיהל פון דער בעלי-חיים, ווי די יודישע און עס איז נישט ריכטיג דאָס די יודישע שחיטה פערשאַפט די בהמות אַ סך ליידען. דער דירעקטאָר פון פיזיאָלאָגישען אינסטיטוט אין קאָפּענהאַגען האָט נישט לאַנג פעסטגעשטעלט, אַז די יודישע שחיטה איז נישט מינדערוועהרטיגער ווי די אַנדערע. מען דאַרף זיך היטען אַרויסצוגעבען אַ פערבאָט געגען דער יודישער שחיטה, ווייל בלי ספק האָט די דאָזיגע בעוועגונג איהרע וואָרצלען אין דער אַנטיסעמיטישער טענדענץ.

אין געגנזאץ פון דער טראדיציע.

פרעמדע פיינדליכע טענדענצען ביי דער בעלגישער סטודענטענשאפט אין דעם ליעזשער אוניווערסיטעט.

אַנטווערפּען, (יט"אַ) אין דער ליעזשער אוניווערזיטעט וואו עס לערנען בערך 800 יודישע סטודענטען בעמערקט זיך לעצטענס אַ געוויסע פרעמדען-פיינדליכע טענדענץ ביי די בעלגישע סטודענטען, וועלכע האָט געבראַכט צו אַן'ערנסטען קאָנפליקט צוליב דער פאָלגענדער געשעהעניש:

צו דעם יעהרליכען באַל פון פעראיין פון די מעדיקער, צו וועלכען עס ווערען תמיד איינגעלאַדען אַלע פּראָפעסאָרען און סטודענטען פון אוניווערזיטעט, זענען דאָס מאָל, לויט אַ בעשלוס פון דער פערוואַלטונג נישט געוואָרען געלאַדען די אויסלענדישע סטודענטען, וועלכע זענען ס'רוב יודען.

די אויסלענדישע סטודענטען האָבען זיך געפונען שטאַרק בעליידיגט און אינטערוועניר ביים רעקטאָר. דער רעקטאָר האָט אויסגעדריקט זיין בעדויערן, וועגען דער האַנדלונג פון דער פערוואַלטונג, וועלכע שטעהט אין נעגענזאַץ צו דער בעלגישער טראַדיציע און גאַסטפריינדליכקייט און צוגעזאָגט צו ווירקען אויף די אָנפיהרער פון פעראיין צו אַנולירען זייער בעשלוס. דער רעקטאָר האָט גע'פועל'ט אָבער נאָר אין בעציג צו די אויסלענדישע מיטגלידער פון דעם פעראיין. די איבריגע אויסלענדישע סטודענטען זענען ווייטער נישט צוגעלאָזט געוואָרען צום באַל.

די אויסלענדישע מיטגלידער פון דעם מעדיקער פעראיין האָבען זיך סאָלידאַריזירט מיט זייערע רעשט קאָלעגען און אויף דעם באַל בכלל נישט געקומען. אַ טאָג דערויף זענען די דריי יודישע סטודענטען. וואָס האָבען אינטערווענירט ביים רעקטאָר געוואָרען אויסגעשלאָסען פון דעם מעדיקער-פעראיין.

די דאָזיגע געשעהעניש האָט אַרויסגערופען גרויסע פערביטערונג ביי די יודישע סטודענטען אין ליעזש.

שאקאלאדע-מייסטערס
— קוואליפיצירטע —
איילט אייך זאפארטן צו בעשטעטיגען, אויך קארמעלען-פאבריקאנטען און וואפלען-בעקער ביי 822
וורובלעווסקי, נאוואמיעסקא 21.

עס קלינגט שוין איי גאנץ לאדז,
אז אלע ארט ביטעס. פאראניעס, רעקורסען, אפעלאציעס און אלע געריכטס-, פינאנס-, אדמיניסטראטיווע און קאמונאלע אינסטיטוציעס ווערען אמבעסטען, אמביליגסטען און אמשנעלסטען ערלעדיגט אין ביורא
„פאלאניא" אלעיא 1 מאי 7.
וויכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערען ערטיילט עצות און אנווייזונגען אין אלע שטייער-אנגעלעגענהייטען דורך ה' לעאן שווייצער. איבערזעצונגען: האנדעלס און פריוואט-קארעספאנדענץ, קאנטראקטען. פראטעסטירטע וועקסלען ווערען אנגענומען אויפצומאנען מיט אייגענע קאסטען. מיטגלידער פון פראפעסיאנעלע פעראיינען צאהלען 25% ביליגער.

בעקאנטמאכונג.
דערמיט מאך איך בעקאנט מיינע געעהרטע קונדשאפט, אז נאך א גרינדליכען רעמאנט האב איך ערעפענט מיין ערשטקל.
פריזיער-אנשטאלט
אויף קרוטקא 4 (באלוט), נעבען זגערזשער גאס, און עמפפעהל ווייטער מיינע געעהרטע קונדשאפט
ערשטקלאסיגע בעדינונג! ביליגע פרייזען!
813 מיט אכטונג אבראם וואגמאן.
בעמ.: שבת איז דער פריזיער-אנשטאלט נישט טעטיג.

יודישע פאלקס-פארטיי
אין לאדז, (זאחאדניא 5).
היינט, מיטוואך, דעם 15-טן דעצעמבער האלב 9 אין אווענד קומט פאר אן'אלגעמיינע
פערזאמלונג
פון די מיטגלידער פון דער יודישער פאלקס-פארטיי אין לאדז. מיט פאלגענדען סדר היום:
בעריכטען פון דער עקזעקוטיווע און שטאטישען קאמיטעט, וואהלען פון דעלעגאטען צו דער פלענאר-זיצונג פון דער פארטיי אין ווארשא דעם 19 דעצעמבער. 821 דער ראט.

מאניקור 80 גר.
אין פריזיער-אנשטאלט
פעטריקאווער 60 (אין הויף)
818 — קאנקורענץ פרייזען! —
שערען מיט דער מאשינקע 40 גר. / שערען הערן און דאמען 70 גר. / ראזירען מיט קעלניש וואסער 30
קאפ-וואשען 60 גר. / עלעקטרישער האנד-מאסאזש 60 / בעזייטיגען ארטשיסקעס 2 זל.

בעקאנטמאכונג.
די בעוואוסטע ווארשאווער פירמע א. נ.
J. KRZYPOW
האט ערעפענט -:- אין -:-
לאדז, 16 בענעדיקטא 16
א מעבעל-לאגער
קויפט און פערקויפט אלערליי מעבעל, דיוואנעס, ניי-מאשינען, ווי אויך גארדעראבען, אנטיקען און פעלצען. כ'קויף פיאנינאס, און כ'צאהל די העכסטע פרייזען קומט און איבערצייגט אייך
682

דאנטיסט און צאהנטעכניק
י. ביטענסקי
5 קאנסטאנטינער 5
נעהמט אן אלע טאג פון 9 פריה ביז 8 אווענד.
פרייזען ביליגע! בעצאהלונג אהן געצאהלט

א לאכאל
פון 1 גרויסען זאל מיט 3 נעבען-צימערען
ווערט זאפארט געזוכט.
אפערטען אונטער X אפצוגעבען אין דער אדמיניסטראציע פון דער צייטונג.
723

אחזן האלט ביי ווערען אנ'אייגענטימער פון א גרויסען אמעריקאנער אינזעל.

(ספעציעל צום „נייעם פאלקסבלאט").

אַ ברודער און דריי שוועסטער, וואָס שטאַמען פון אַנ'אור-אַלטער יודיש שפּאַנישער פאַמיליע, פון יוסף דע-לאַ פענהאַ האָבען לעצטענס אַרויסגערופען אינטערעס איבער דער גאַנצער וועלט דערמיט, וואָס זיי האָבען אַריינגעשיקט אַ טענה צום העכסטען געריכט אין ענגלאַנד, אַז דער אַמעריקאַנער אינזעל לאַבראַדאָר, וואָס ליגט צווישען קוויבעק און ניופאונדלענד, איז זייער אייגענטום.

דער ברודער, יצחק דע לא פענהאַ, איז אַ חזן אין אַ יודיש-פּאָרטוגעזישער שוהל אין מאָנטרעאַל. די דריי שוועסטער מרים, רבקה און רחל, וואוינען אַלע אין ניו-יאָרק און בעשעפטיגען זיך אין דער דימענט-אינדוסטריע.

וואָס זענען די טענות, מיט וועלכע די דאָזיגע מיר פון דער פאַמיליע דע לא פענהאַ קומען צו דעם העכסטען געריכט פון ענגלאַנד? פאַרוואָס מאַנען זיי דעם אינזעל לאַבראַדאָר אַלס זייער אייגענטום?

די אַלע איינצעלהייטען פון דער מערקווירדיגער געשיכטע האָבען מיר די וואָך דערצעהלט די דריי שוועסטער דע לא-פענהאַ:

„יוסף דע-לא-פענהאַ, אונזער אור-זיידע, וואָס האָט בעקראָגען דעם אינזעל לאַבראַדאָר אַלס מתנה פון דעם ענגלישען קעניג וויליאַם דער דריטער, האָט לויט אונזער פאַמיליע-מסורה געלעבט אין ראָטערדאַם אין דעם 17-טען יאָהר-הונדערט — האָט מיר רבקה, די עלטסטע פון דער דע לא-פענהאַ פאַמיליע דערצעהלט.

שטאַמענדיג אַליין פון פּאָרטוגאַל, האָט יוסף אַ געוויסע צייט געוואוינט אין ענגלאַנד, דאָס איז געווען דערפאַר, וואָס אין דער צייט פון דער שפּאַנישער אינקוויזיציע האָבען צוויי מיטגלידער פון דער דע-לא-פענהאַ פאַמיליע געמוזט ווערען אנוסים.

אין דעם לעצטער טייל פון 16 טען יאָהרהונדערט איז די פאַמיליע אַריבערגעפאָהרען קיין ענגלאַנד און דאָרטען זענען אונזערע אור-עלטערן ווידער געוואָרען אָפענע יודען. זיי פערבלייבען אָבער נישט אויף לאַנג אין ענגלאַנד. יוסף דע לא פענהאַ און אַ ברודער זיינער, אַלעקסאַנדער, קעהרען זיך אום קיין האָלאַנד און בעזעצען זיך אין ראָטערדאַם.

די ערשטע יודיש-שפּאַנישע שול אין ראָטערדאַם ווערט געבויט אויף די מיטלען פון יוסף דע לא פענהאַ, ווי עס ווערט דערצעהלט אין די ווערק פון דעם בעריהמטען האָלענדישען היסטאָריקער, דר. אייזיק דא קאָסטאַ. דער זעלבער היסטאָריקער גיט אויך איבער אין זיין ווערק „יודען און קריסטען", ווי אַזוי יוסף דע לא פענהאַ האָט ענטדעקט דעם האַלב אינזעל לאַבראַדאָר.

אונזער פאַמיליען-בוך, צוזאַמען מיט די פאַקטען, וואָס געפינען זיך אין דעם בוך פון דעם בעריהמטען היסטאָריקער, ווי אויך פון די פאַקטען, וואָס אַנדערע געשיכטע שרייבער דערציילען אין זייערע ווערק, שטעלט פעסט, אַז אין דעם יאָהר 1677 האָבען די שיפען פון יוסף דע לא פענהא, וואַנדערענדיג איבער'ן ים, ענטדעקט אַ האַלבען אינזעל. זייענדיג אַ געטרייער פּאַטריאָט פון ענגלאַנד, האָט דע לא פענהא ערקלערט דעם געפונענעם האַלב-אינזעל אַלס דאָס אייגענטום פון דעם ענגלישען קעניג, און האָט וועגען דעם געלאָזט וויסען דער ענגלישער רעגירונג.

מיט צוואַנציג יאָהר שפּעטער, אין דעם יאָהר 1697, פּאַסירט, אַז קעניג וויליאַם דער דריטער געפינט זיך אויפ'ן ים אין דער צייט, ווען דער ים שטורעמט זיך. דעם קעניגס שיפעל ווערט בעוואָרפען פון די כוואַליעס און האַלט ביים זינקען. דאָס לעבען פון דעם קעניג הענגט אויף אַ האָר. אייגענע פון די דע לא פענהאַ שיפען, וואָס געפינען זיך פונקט אין יענער צייט אויפ'ן ים אין שטורעם איילט זיך און ראַטעוועט דעם קעניגס שיפעל פונקט אין צייט. דער קעניג ווערט געראַטעוועט פון אַ זיכערען טויט און וויל דערפאַר בעדאַנקען דע לא פענהאַן. אָבער דע לאַ פענהאַ איז אַ מאַן, וואָס פערמאָגט מיליאָנען. ער ענטזאָגט זיך פון אָנצונעמען אַ דאַנק פון דעם קעניג, און דערקלערט, אַז דער בעסטער דאַנק פאַר איהם איז דער פאַקט, אַז ער האָט געראַטעוועט דעם קעניגס לעבען.

דער קעניג וויל אָבער פאָרט אָפּדאַנקען דע לאַ פענהאַן, לאָזט ער איהם וויסען, אַז ער וועט איהם שענקען דעם האַלב אינזעל לאַבראַדאָר, וואָס טאַקע זיינע שיפען האָבען מיט 20 יאָהר צוריק ענטדעקט. „אויב דו דאַרפסט נישט דעם אינזעל וועלען דיינע קינדער און קינדס-קינדער האָבען פון איהם נוצען" דערקלערט דער קעניג.

דעם ערשטען נאָוועמבער 1697 גיט דער קעניג אַרויס יוסף דע לאַ פענהאַ'ן אַנ'אָפיציעלען דאָקומענט אין וועלכען ער שרייבט קלאָר און דייטליך, אַז — „ער גיט איבער די גאַנצע טעריטאָריע פון האַלב-אינזעל לאַבראַדאָר, צוזאַמען מיט אַלע וועלדער, טייכען און פישטייכלעך, וואָס געפינען זיך אויף דער דאָזיגער טעריטאָריע".

יאָהרען געהען אַוועק און נישט יוסף דע לא פענהא, און נישט זיינע קינדער אינטערעסירען זיך צו קעמפען פאַר זייער רעכט איבער דעם אינזעל, וואָס איז זייער אייגענטום. דער ערשטער קאַמף ווערט אָנגעפאַנגען אין 1803 דורך דניאל דע לא פענהאַ, אונזער זיידע, וועלכער וואוינט אין האָלאַנד. אַלס בירגער פון האָלאַנד ווענדעט ער זיך מיט אַ בריף צום ענגלישען קעניג, פאָדערענדיג זיינע רעכט איבער לאַבראַדאָר. עס בריכט אָבער אין יענער צייט אויס די גרויסע נאַפּאָלעאָנישע מלחמה פון 1812 און שפּעטער אויך די „וואַטערלאָא שלאַכט" פון 1815, און דער ענגלישער קעניג קען אין יענע יאָהרען נישט אויפנעהמען די טענות פון אונזער זיידען.

אין 1864 קומט שוין אונזער פאָטער מיט טענות וועגען די רעכט אויפ'ן אינזעל. ער ווענדעט זיך צו דעם האָלענדישען מיניסטער פאַר אויסערליכע ענינים, אַז ער זאָל איהם העלפען צו קריגען דעם אינזעל, אויף וועלכע ער איז בערעכטיגט, אָבער לויט ווי אונזער פאַמיליען-בוך צייגט, ענטפערט דער האָלענדישער אויסערן-מיניסטער 11-טען יולי 1864, אַז די גאַנצע אַנגעלעגענהייט איז אויסער זיין פולמאַכט, און ער קען אונז דערפאַר נישט העלפען.

דער קאַמף פאַר אונזערע רעכט איבער דעם אינזעל ווערט אָפּגעשטעלט ביז מיין ברודער יצחק דע לא פענהאַ, וועלכער איז איצט אַ חזן אין מאָנטרעאַל, קומט קיין קאַנאַדע און ווערט אַ געזעצליכער ענגלישער בירגער. צוליב דער וועלט-מלחמה איז שווער דעם קאַמף צו פיהרען אויף אַ ברייטען מאַסשטאַב, אָבער איצטער ווען די צוויי פּראָווינצען, קוועבעק און ניופאונדלענד, האָבען אויפגעהויבען פאַר דעם העכסטען געריכט אין ענגלאַנד די פראַגע צו וועמען פון זיי ביידען דער האַלב-אינזעל לאַבראַדאָר זאָל געהערען, זענען מיר אַרויסגעקומען פונדאַסני מיט אונזערע טענות, און האָפען אַז דער געריכט אין ענגלאַנד וועט אונזערע רעכט אויף לאַבראַדאָר אַנערקענען".

קיין אַמעריקאַ האָט די פאַמיליע פון די דע לא פענהאַ אויסגעוואַנדערט אין דעם יאָהר 1894. די ערשטע וואָס זענען געקומען פון ראָטערדאַם קיין אַמעריקאַ איז געווען רבקה דע לא פענהאַ און איהר מאַן מיכאל סוויידי. ביידע זענען זיי שוין איצט אין די 70-יאָהרען. צוזאַמען מיט זיי איז אויך דאַן געקומען רבקה'ס שוועסטער, מרים דע לא פענהאַ, און שפּעטער אין יאָהר 1920, איז אויך אָנגעקומען די דריטע שוועסטער רחל.

יצחק דע לא פענהאַ, דער חזן פון מאָנטרעאַל און דער ברודער פון די דאָזיגע דריי שוועסטער, איז אָנגעקומען קיין אַמעריקאַ אין 1901, און איז געוואָרען אַ חזן אין דער ניו-יאָרקער פּאָרטוגעזישער שול. מיט 70 יאָהר שפּעטער אין 1911 איז ער אַוועקגעפאָהרען קיין מאָנטרעאַל, וואו ער וואוינט ביז היינטיגען טאָג, פערנעמענדיג דעם פּאָסטען אַלס חזן פון דער דאָרטיגער שוהל פון דעם ערשטען טאָג פון זיין אָנקומען.

(י.ט.א.)

ב. סמאליאר.

סטודענטענשאפט שאפט קאנפליקטען.

ביז די יאָהרען פון דער וועלט-מלחמה האָט דער בירגער פון איטליכען לאַנד בעקוקט אויף זיין סטודענטעריע, ווי אויף אַ בן-יקיר, ווי אויף דעם טייל יוגענד, וואָס דער גורל האָט איהם פריווילעגירט און מהנה געווען מיט קאָנסטרוקטיווע אייגענשאַפטען, מיט דער מזל-ברכה צו בויען די נייע וועלט — די בעסערע, די גערעכטיגערע...

טיפּיש, אין דער הינזיכט, איז געווען דער דורכשניטליכער רוסישער אַקאַדעמיקער, דער אמת-זוכענדיגער, דער רעוואָלוציאָנירענדיגער — דער מוסר און מוסטער פאַר דער שטודירענדער יוגענד פון אַלע סלאַווישע פעלקער, סיי אונטעריאָכטע, סיי פרייע.

דער היפּוך פון איהם איז געווען דער פון ביר-און שאָוויניזם אַדורכגעזאַפּטער דייטשער קאָרפּאָראַנט, דער סימבאָל פון פינקטליכער קליינקעפּעלדיגקייט, דער יונגערער ברודער פון דעם לייטענאַנט און פעלדפעבעל, וואָס דער גאַנצער תוך זיינער — מיט'ן גאַס צוזאַמען — איז געווען דער מגדיר מיט סיט מעשענע קנעפּ...

איצט, נאָכ'ן וועלט-קריג, נאָך דער איבערראַשונג פון אַ סך ווערטען, האָט זיך די דאָזיגע פריווילעגירטע יוגענד ביז נישט-צום-דערקענען געענדערט, און עס האַלט דערביי, אַז אין די אויגען פון דער קולטור-וועלט זאָל די איצטיגע סטודענטשאַפט פערלירען איהר גאַנצען חן. און דעגראַדירט-ווערען ביז צו דעם נידעריגסטען גראַד פון טעמפּסטען, אומבעוואוסטזיניגסטען מענשען-עלעמענט.

אויף אונזערע אויגען וואַקסט און שפּרייט זיך אַנ'אידעענלאָזע, ענג-הערציגע, קורצזיכטיגע — דעריבער אויך נישט קיין שעפערישע — שטודירענדע יוגענד, וואָס פערשמעלערט איהר גייסטיגען קרייז ביז אַנ'אונמעגליכען מינימום, און מיר זעהען שוין, ב"ה, „עדות, אַז די סטודענטען אָרגאַניזירען פּאָגראָמען (אין רומעניען) איניציאירען „נומערוס קלאוזוס", באָיקאָט וכדומה (אומעטום, כמעט — איצט אויך אין בעלגיען.) שאַפען קינסטליכע קאָנפליקטען (די מתים-קאָנפליקטען אויף די מעדיצינישע פאַקולטעטען אין וואַרשאַ, לעמבערג, ווילנאַ און איצט אין... ליטע).

און אַזוי זעהען מיר, ווי די עפּידעמיע אויף דער צוריקגעשטאַנענקייט שפּרייזט אַריבער אַלע גרעניצען, און נעהמט אפילו נישט אין בעטראַכט די אַנדערע שטימונגען פון די לייטענדע רעגירונגס- און-בילדונגס-פאַקטאָרען.

דאָס האָט זי, די גרעסטע דעמאָראַליזאַטאָרישע מלחמה, דעגענערירט אונזער יוגענד-ובפרט טאַקי די שטודירענדע יוגענד, וועלכע מינטערט זיך מיט ערזאַץ-נאַציאָנאַליזם, מיט פוילע שטיק, מיט קאָרופּטיווען פּסעידאָ-פּאַטריאָטיזם, און אונזער דור (נישט די מתים, נאָר די לעבעדיגע...) וועט זיך מוזען שטאַרק פערטראַכטען איבער דעם גורל פון זיין צוקונפט, איצט — ווען ס'איז נאָך אפשר צייט — איצט, שטעהענדיג פאַר דער צובראָכענער מולטער פון אונזערן ציוויליזאַציע!

מן.

דער דערנער-וועג פון יודישען וואנדערער.

(עמיגראַציע-ענינים).

די רעגירונג פון די פעראייניגטע שטאַטען האָט, בעשלאָסען אַ סוף צו מאַכען מיט דער טרויעריג-בעריהמטער „עליס-עלאַנד". אַנשטאָט דעם, וועלען ביי די קאָנסולען אין בעטרעפענדען לאַנד דעלעגירט ווערען ספּעציעלע אינספּעקטאָרען וועלכע וועלען אונטערזוכען די עמיגראַנטען.

„עליס-עלאַנד" איז געווען אַ מין תהום, אין וועלכען ס'האָבען זיך אָפּגעשפּילט די מענטשליכע ליידען און פּיין. מיט זיין בטל ווערען האָט געזאָלט פערשוואונדען ווערען אַ גרויזאַמקייט, וועלכע האָט בעשווערט דעם יודישען עמיגראַנט זיין אַזוי אויך גענוג שווערען וועג.

אַזוי האָט געזאָלט זיין. אַזוי האָט געדאַרפט זיין. די פּראַקטיק האָט, אָבער, בעוויזען דעם היפּך. פאַר דער קורצער צייט, וואָס מ'האָט גענומען אָנווענדען בנוגע דעם עמיגראַנט אַ נייעם „לעבענס-שטייגער", האָבען מיר זיך אין די אַמעריקאַנער קאָנסולאַטען געטראָפען פּנים אל פּנים מיט אַ סך שווערערע נסיונות ווי אַמאָל.

דער אָרגאַן פון דער פּוילישער עמיגראַציע-געזעלשאַפט „Wychodźca" איז גרויס אין איינעם פון די לעצטע נומערען מיט אַ שאַרפען אַרטיקעל אויפ'ן אַדרעס פון די אַמעריקאַנער אינספּעקטאָרען אין פּוילען.

אין אויבענדערמאָנטען אַרטיקעל ווערען אָנגעגעבען אַ רייהע שוידערליכע פאַקטען, ווי אַזוי און אויף וואָס פאַר אַנ'אופן ס'ווערען עקזאַמענירט די עמיגראַנטען.

ס'איז כדאי צו אילוסטרירען איניגע:

אַ יוגענדליכער עמיגראַנט איז געשטעלט געוואָרען אַזאַ פראַגע: אַ פרוי האָט זיך גענומען דאָס לעבען. איהר קערפּער איז געפונען געוואָרען צוריסען אויף 20 שטיקער. אויף וואָס פאַר אַנ'אופן איז זי בעגאַנגען זעלבסטמאָרד? לויט'ן טרעפליכען ענטפער, אַז די פרוי האָט זיך געוואָרפען אונטער אַ צוג, האָט געדאַרפט פעסטגעשטעלט ווערען דער שכל-הישר פון בחור'ל און פון דעם איז אָפּהענגיג געווען דאָס בעקומען פון דער וויזע.

און אָט איז אַ צווייטער פאַל:

אַנ'עלטערע יודישע פרוי, וועלכע איז געפאָהרען מיט'ן מאַן, שנור און אייניקעל צו אַ זוהן, אַנ'אַמעריקאַנער בירגער, איז עגזאַמינירט געוואָרען אויף פאָלגענדען אופן: וויפיל איז 9 מאָל 20, 7 מאָל 8, וויפיל טעג האָט אַ וואָך, וויפיל טעג איז פון פרייטאָג ביז שבת און נאָך עהנליכע חשבונות. נאָכדעם האָט מען איהר בעוויזען אויף אַ ברעט אָנגעצייכענטע שטריכען פון אַ מענשליכען קערפּער. דאָס בילד האָט מען איהר צוגענומען און מען האָט איהר געהייסען די זעלבע שטריכען אָנוואַרפען אויף פּאַפּיר. שפּעטער האָט מען איהר געגעבען צונויפשטעלען פערשידענע געאָמעטרישע פיגורען פון האָלץ. צום סוף האָט מען איהר געשטעלט פאָלגענדע פראַגע: וואָס טוט מען מיט אַ מענשען, ביי וועמען מען האָט אַרויסגענומען דעם קאָפּ? אויף דער פראַגע האָט זי קיין ענטפער נישט געגעבען, זייענדיג פערמאַטערט און אויפגערעגט פון די פריהערדיגע עקספּערימענטען. דאָס האָט אָבער געדינט פאַר אַ גענוגענדען בעווייז, אַז זי איז נישט ביים פולען פערשטאַנד און מען האָט איהר אין דער וויזע ענטזאָגט און אָבגעריסען פון דער פאַמיליע, וועמען די וויזע איז יאָ געגעבען געוואָרען.

די „וויכאָדזצאַ" פרעגט מיט רעכט, צי דאַרף מען עס? מיר גלויבען, אַז אַזאַ בעציהונג ברענגט נישט קיין כבוד די אינספּעקטאָרען פון צפון אַמעריקאַ. מאָטערן אומבעהאָלפענע מענשען קען יעדערער — אויף דעם דאַרף מען נישט זיין גראַדע קיין מאַ-שטעהער פון דער גרעסטער מאַכט פון דער וועלט, ווי עס זענען היינט צו טאָג די פעראייניגטע שטאַטען.

ווען מיר וועלען נאָך צוגעבען וועגען אָרט בעציהונג בכלל צום עמיגראַנט אין אַמעריקאַנער קאָנסולאַט, דאָס האַלטען דעם עמיגראַנט שעה'ן-לאַנג אויפ'ן הויף אין קעלט און נעץ — ווערט דאַן דער נישט עמיגראַנט האָבען אַ קלאָרע פאַרשטעלונג פון די שבעה מדורי גיהנום, וועלכע מען גייט דורך ביים בעקומען די לאַנג-געגאַרטע וויזע.

דאָס איז מבחוץ.—מבפנים-וואָלט זיך אויך ווינשען בעסערס.

אָפט טרעפט, אַז דער עמיגראַנט בעקומט די מעגליכקייט אויף אַזאַ אָדער אַנדער אופן צו קריגען די וויזע. נעמט פיבערהאַפט גרייטען זיך אין וועג אַריין. און שוין ביי די ערשטע טריט שטויסט ער זיך אָן אויף אַנ'אייזערנע וואַנט, וועלכע איז איהם שווער דורכצוברעכען. מיר מיינען עס די שטייערן.

עס העלפען דערביי נישט קיין פערזענליכע בקשות און תחנונים. עס ווערען נישט גענומען אין אַכט די אָרימקייט-צייגנישען פון דער מאַליציי.

אַמצהרסטען קומט אויס די עמיגראַנטען צו ליקווידירען זייערע שטייערן אין מאַגיסטראַט. מיט'ן שטייער-אַמט האָבען זיי געהאַט ווענינג וואָס צו טון. אַ דירה האָט, אָבער, יעדער געהאַט, קומט דעם מאַגיסטראַט פאַר „לאָקאַלאַווע" און „פּאַנסטוואָווע" און נאָך און נאָך.

עס איז גאַנץ מעגליך, אַז פון ווירטשאַפטליכען שטאַנדפּונקט איז דער מאַגיסטראַט אפשר גערעכט. וואָס געהט איהם אָן דער — עמיגראַנט. די קאַסע פון מאַגיסטראַט איז פּוסט. דאַרף מען איהר פערפּולען.

די מלוכה בעפרייט דעם עמיגראַנט פון צו בעצאָהלען די 500 זל. פאַר אַנ'אויסלענדישען פּאַס. די מלוכה בעפרייט אויס'ן סמך פון אַ פּאָליציי-אישער-בעשטעטיגונג, די אַזוי-גערופענע „אָרימקייט-צייגנישען", פון די 10-15 זל. שטעמפּעל-אָפּצאָהל אויף די בקשות, ווייל זי געפינט, הבנים, אַז פאַר אַנ'עמיגראַנט איז יעדער איבעריגער גראָשען אַ ממון, אַ געווינס.

מיר ווייסען פאַלען, וואָס עמיגראַנטען פאָהרען-אָפּ און לאָזען נישט פאַר דער פרוי און הונגעריגע קינדערלעך אפילו אויף אַ מיטאָג אָדער פריהשטיק, ווייל זיי האָבען נישט, ווייל זיי זענען קורץ געוואָרען מיט הוצאות.

מיר ווייסען פון פאַלען, וואָס פערשמאַכטע מענשען האָבען זייערע לעצטע פּרוסות, וועלכע זענען געווען אָפּגעשפּאָרט פאַר די קליינע קינדער, אַריינגעטראָגען אין מאַגיסטראַט און שטייער-אַמט, אַלץ כדי צו קריגען דעם אויסלענדישען פּאַס.

און דאָ פאָדערט זיך, ווי געזאָגט, אַנ'איינוועניגסטע רעפאָרם.

י. פ. מיכין.

DR PRYBULSKI
צוריקגעקעהרט.
יאַדזיקאַ 1, טעלעפאָן 25-38
ווענערישע און האָר-הויט-קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוונד,
דאַמען: פון 4—5 נאָכמ.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32.
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער-שוואַכע קראַנקהייטען.
היילונג מיט קוואַרץ-לאַמפּען (האָר-אויספאַל)
נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָוונד

דאָס לאָדזער לעבען

נייער פאָלקסבלאַט
.15 דעצעמבער 1926

15
מיטוואָך
י
טבת תרפ"ז

דעצעמבער
זון-אויפגאַנג 7.17
זון-אונטערגאַנג 3,30
לענג פון טאָג. 9

רשימות פון די יאָהרגענג: 1906, 1905 און 1904.

מעלדען זיך אויף טראָגוטאַ 10 אי די שעה'ן פון 8 אין דערפריה ביז 3 נאָכמ. שבת – פון 8 ביז האַלב 2.

יאָהרגאַנג 1905.

מאָרגען דאָנערשטאָג דעם 16, 17, 18 און 20 דעצעמבער אַלע בוכשטאַבען.

וואַיעוואָרע

געפאָהרען אויף אַן אינספעקציע

(ב) וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט, וועלכער איז שוין צוריקגעקומען פון וואַרשאַ איז נעכטען אַרויסגעפאָהרען אויף אַן אינספעקציע אין לאָדזער קרייז.

קוילען

פאַר אַרבייטסלאָזע.

(ד) דער מאַגיסטראַט האָט שוין איינגעקויפט אַן ענטשפּרעכענדע צאָהל קוילען, וועלכע וועט פערטיילט ווערען די אַרבייטסלאָזע נאָך פאַר די חנוכה.

דאָנערשטאָג

אויסצאָהלונג פאַר אַרבייטסלאָזע

(ב) די אויסצאָהלונגען פאַר אַרבייטסלאָזע זאָלען זיך אָנהויבען הייגטיגען דאָנערשטאָג. עס וועלען בעקומען אונטערשטיצונגען די אַרבייטסלאָזע, וועלכע האָבען לעגיטימאַציעס פון נומער 2012.

קאַרטען

אויף ברען-שפּריט.

(§) נעכטען האָט דער מלוכה'שער שפּירט-מאָנאָפּאָל אין לאָדז, געקומען אַ צירקולאַר וועגען בעגרעניצען דעם פערקויף פון דענאַטורירטען שפּריט. פון 1. יאַנואַר 1927 וועלען איינגעפיהרט ווערען קאַרטען אויף ברען-שפּריט.

הוספות

פאָדערען די אָנגעשטעלטע פון די קראַנקען-קאַסע-אַפּטייקען.

(פ) די אָנגעשטעלטע פון די אַפּטייקען ביי דער קראַנקען-קאַסע האָבען אַרויסגעשטעלט הוספה פאָדערונגען און האָבען אָנגעגעבען אַלס לעצטען טערמין די פאָדערונגען נאָכצוקומען ביז דעם 16. דעצעמבער 12 אַ זייגער ביי טאָג.

פון דער יודישער פאָלקס-פּאַרטיי אין לאָדז.

זונטאָג דעם 19-טען דעצעמבער קומט פאָר אין וואַרשע אַ פּלענאַרע זיצונג פון אַלע פּראָווינציעלע אָרגאַניזאַציעס, וועגען דעם און וועגען אַ רייה לויפענדע לאָקאַלע ענינים וועט היינט אָווענד פאָרקומען אויף זאַוואַדזקאַ 5 אַ אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון אַלע מיטגלידער פון דער פאָלקס-פּאַרטיי אין לאָדז, אַ חוץ וואַהלען פון דעלעגאַטען צו דער קאָנפערענץ אין וואַרשאַ וועלען אויך אָפּגעגעבען ווערען בעריכטען וועגען דער פּאַרטיי-טעטיגקייט, פון דער עקזעקוטיוו און פון דער היגער אָרגאַניזאַציע.

זיך אַראָפּגעוואָרפען

פון 2'טען שטאָק.

(–) די 22-יעהריגע שניידערין מאַריאַ לודוויצקאַ האָט זיך נעכטען 12 ביי טאָג אַראָפּגעוואָרפען פון 2-טען שטאָק פון הויז אויף גדאַנסקאַ 19.

די אָנגעקומענע פּאָגאָטאָוויע האָט שוין געטראָפען אַ טויטען קערפּער.

היינט — צוגאַב-קאָנטראָל-פער-זאַמלונגען פאַר רעזערוויסטען.

אויפ'ן גרונד פון די אַרטיקלען 85 און 86 פון געזעץ וועגען אַלגעמיינעם מיליטער-דינסט און אויפ'ן גרונד פון דער פעראָרדנונג פון קריגס-מיניסטער פון [יולי ה. י., – קומען פאָר צוגאַב-קאָנטראָל-פערזאַמלונגען פון רעזערוויסטען און אין לאָנדווער (קאַטעגאָריעס: A, C און C1) פון די יאָהרגענג: 1898, 1894, 1893, 1892, 1891 און אויך פון די וואָס זענען פאַראַיאָהרען נישט געשטאַנען צו די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען און זענען פון די יאָהרגענג: 1890, 1895, 1896, 1897 און 1901. עס דאַרפען זיך אויך מעלדען די, פון די יאָהרגענג 1899 און 1900, וועלכע זענען פאַריאָהרען און היי-יאָהר נישט געווען אויף די איבונגען, און זיך אויך נישט געשטעלט צו די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען און וועלכע וואוינען אין לאָדז.

צו די צוגאַב-קאָנטראָל-פערזאַמלונגען דאַרף מען זיך שטעלען לויט דעם פּלאַן: היינט דעם 15, 16, 17, 18 און 20 דעצעמבער, 9 אַ זייגער אין דערפריה, מיטברענגענדיג מיט זיך די מאָבּיליזאַציע-קאַרטען, מיליטער-ביכעל און אַלע אַנדערע מיליטער-דאָקומענטען.

די רעזערוויסטען, וועלכע וועלען זיך נישט שטעלען אויף די צוגאַב-קאָנטראָל-פערזאַמלונגען, וועלען צוגעצויגען ווערען צו דער פעראַנטוואָרטליכקייט לויט'ן אַרט. 115 פון מיליטער-געזעץ.

די, וואָס וועלען נישט וועלען קומען, – וועלען מיט צוואַנג געבראַכט ווערען צו די צוגאַב קאָנטראָל-פערזאַמלונגען.

די, וואָס קומען צו די צוגאַב-קאָנטראָל-פערזאַמלונגען קענען נישט מאָהנען ביי דער מלוכה קיין ענטשעדיגונג פאַר היזק האָבען בעת דער אַרבייט, אָדער פאַר נישט קענען אַרבייטען איבער דעם טאָג, צוליב די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען.

מעלדען דאַרף מען זיך אין פאָלגענדער אָרדנונג:

די יאָהרגענג: 1890, 1891, 1897 – אויף קאָנסטאַנטינער 81 (קאָמיסיע 1);

די יאָהרגענג: 1892, 1895, 1901,– קאָנסטאַנטינער 81 (קאָמיסיע 2);

די יאָהרגענג: 1893, 1896 – לעשנאָ 9 (קאָמיסיע 3);

די יאָהרגענג: 1894, 1899 – קאָנסטאַנטינער 62 (קאָמיסיע 4);

די יאָהרגענג: 1898, 1900,– סקלאָדאָווע 40 (קאָמיסיע 5).

רעזערוויסטען מוזען מעלדען זייערע געענדערטע אַדרעסען.

פּאָליציי נעמט אונטער אַ שטרענגע קאָנטראָלע.

(או) ווי מיר דערוויסען זיך, וועט אין די נאָהנטסטע טעג דורכגעפיהרט ווערען אַ פּאָליצייאישע קאָנטראָלע פון אַלע רעזערוויסטען, כדי פעסטצושטעלען די ריכטיגע וואוין-ערטער פון די בעזיצער פון מיליטער-ביכלעך.

די אַלע, וועלכע האָבען אויף די מיליטער ביכלעך נאָטירט אַנדערע אַדרעסען, ווי זיי וואוינען היינט, וועלען בעשטראָפט ווערע, מיט 500 זלאָטעס אָדער אַרעסט.

אַלע דאַרפען דעריבער וואָס-שנעלער מעלדען אין דער מיליטעריש פּאָליצייאישער אָפּטיילונג פון מאַגיסטראַט זייערע איצטיגע אַדרעסען.

ראָמאַן דמאָווסקי קומט קיין לאָדז

אָרגאַניזירען אַן אָפּטיילונג פון דער „גרויס-פּוילישער פּאַרטיי".

אָנגעזעהענע לאָדזער ענדעקעס שטעהן - צו צו דער נייער פּאַרטיי.

(–) אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, וואָס אין פּויזען האָט זיך אָרגאַניזירט די „גרויס-פּוילישע פּאַרטיי" („אָבּוז וויעלקיעי פּאָלסקי") מיט ראָמאַן דמאָווסקי בראָש, האָבען זיך אין לאָדז צונויפגענומען עטליכע פיהרער פון די ענדעקעס און בעשלאָסען צו שאַפען אין לאָדז אַן אָפּטיילונג פון דער דאָזיגער פּאַרטיי.

פון פּויזען האָבען שוין היינטיגע וואָך געוויילט אין לאָדז עטליכע פיהרער פון דער נייער פּאַרטיי און דורכגערעדט מיט די לאָדזער אָנהענגער פון דער פּאַרטיי פּרטים פון נייעם פּאַרטיי-פּראָגראַם.

ווי מיר דערוויסען זיך פון קרייזען, וואָס שטעהן נאָהנט צו דער נייער פּויזנער פּאַרטיי, וועט שוין היינטיגען זונטאָג פאָרקומען אין לאָדז די גרינדונגס-פערזאַמלונג פון דער „גרויס-פּוילישער פּאַרטיי".

צו דער דאָזיגער פערזאַמלונג קומט קיין לאָדז ספּעציעל צוּפאָהרען ראָמאַן דמאָווסקי בכבודו ובעצמו.

עלעקטריע- און טעלעפאָן-הנחות פאַר סוחרים

(–) דער פעראיין פון סוחרים-דעטאַליסטען האָט בעקומען אַ בריף פון דער עלעקטראָווניע-געזעלשאַפט, אַז די מיטגלידער פון דעטאַליסטען-פעראיין, פּיעטריקאָווער 31, וועלכע האָבען געוועלבער, וואָס גרעניצען זיך נישט מיט קיין וואוינונגען, וועלען בעקומען הנחות פון טאַריף פאַר עלעקטרישען שטראָם, ביים בעקומען די הנחות וועט מען מוזען האָבען אַ בעשטעטיגונג פון פעראיין.

דער פעראיין האָט זיך אויך געווענדעט צום דירעקטאָר פון טעלעפאָן אַמט וועגען צולעגען אויף ראַטעס די 200 זלאָטיס, וועלכע מ'דאַרף איינצאָהלען ביים בעשטעלען אַ טעלעפאָן-אַפּאַראַט. דער דירעקטאָר האָט געבעטען איהם צוצושטעלען וועגען דעם ענין אַ געגויען מעמאָריאַל, וועלכען ער וועט איבערשיקען קיין וואַרשאַ.

געווען פער'משפט צום טויט,

געהאַט איינציגע טורמע

און איצט האָט דער באַנדיט בעקומען נאָך 15 יעהרליך „צולאַג".

(או) נעכטען איז פאַר'ן לאָדזער קרייז געריכט געשטאַנען דער באַנדיט אַנטאָני באַראַוויאַק, וועלכער איז דער לעצטער מאָהיקאַנער פון דער באַנדע פון דעם באַנדיט באַנאַשיאַק („ווילק") וועלכער איז געפאַלען כמעט אין קאַמף מיט דער פּאָליציי.

דער בעשולדיגטער באַראָוויאַק האָט שוין אונטער זיך אַ „רייכע" פערגאַנגענהייט: ער האָט אין מ ך פון די לעצטע יאָהרען אויסגעפיהרט עטליכע צעהנדליק רויב און מאָרד-אָנפאַלען.

פאַר איינעם פון די אָנפאַלען איז באָניאַשיאַק אין קאַליש פער'משפט געוואָרען צוזאַמען מיט נאָך אַ באַנדע צום טויט און דורכ'ן וואַרשאָווער אַפּעלאַציע-געריכט איז איהם די שטראָף פערביטען געוואָרען אויף אייביגע טורמע.

אויפ'ן גרונד פון אַמנעסטיע איז באַנאַשיאַק'ן די אייביגע טורמע פערביטען געוואָרען אויף 20 יאָהר טורמע צו זיצען אין „הייליגען קרייץ".

נעכטען איז באַנאַשיאַק ווידער געמשפט געוואָרען פאַר אַ רויב-אָנפאַל אויף מיראָווסקי'ס מיהל אין סקיביקי (בזשעזשינער קרייז).

באַנאַשיאַק האָט זיך מודה געווען אין אָנטיילנעהמען אין דעם רויב-אָנפאַל און ער האָט בעקומען אַלס „צולאָג צו דער פריהערדיגער שטראָף – נ ך 15 יאָהר טורמע.

מאַסען-דעזערציע פון אוקראַינער.

פּראָצעס פון אַן אוקראַינער-דעזערטיער.

(§) נעכטען האָט דאָס לאָדזער מיליטער-געריכט בעטראַכט דעם פּראָצעס געגען דעם אוקראַינער פּיאָטר קאָשטשאָוואָ, וועלכער איז געווען בעשולדיגט, אַז אונטער'ן איינפלוס פון זיין אַגיטאַציע און אונטער זיין אָנפיהרונג זענען אין יאָהר 1923 ענטלאָפען פון טשענסטאָכאָווער פּולק 100 אוקראַינער, וועלכע האָבען געדינט אין פּוילישען מיליטער. די ענטלאָפענע זענען דאַן אַוועק קיין דייטשלאַנד און בעקומען אַרבייט אין די דייטשע קוילען-גרובען.

נעכטען איז קאָשטשאָוואָ געשטאַנען פאַר'ן געריכט און ער איז פער'משפט געוואָרען צו איבערגעהן אין דער צווייטער מדרגה זעלנער און אויף 2 יאָהר מיט 4 חדשים טורמע.

Es glaenzt im Ruh
Der aergste Schuh
Nimmt „PURUS'
Schuhkrem Du dazu

אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט דיזשורירען.

(§) היינט דיזשורירען ביינאַכט פאָלגענדע אַפּטייקען: ליפּיעץ (פּעטריקאָווער 193), מילער (פּעטריקאָווער 46), גראָשקאָווסקי (קאָנסטאַנטינער 17), גערטנער (ציגעל-גאַס 64), ניעוויעראָווסקי (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 37) און יאַנקיעלעוויטש (אַלטער מאַרק 9).

50-יעהריגער יובילעי

פון ד"ר רונדאַ.

(ב) דעם 18-טען ה. ח. פייערט די לאָדזער מעדיציגישע וועלט דעם 50-יעהריגען יובילעאום פון דער פּראַקטישענעלער אַרבייט פון ד"ר הערמאַן רונדאַ.

ד"ר רונדא איז נישט געווען נאָר אַ דאָקטאָר נאָר אויך אַ געזעלשאַפטליכער טוער און איז איצט עהרען-מיטגליד פון לאָדזער דאָקטוירים-פעראיין.

אַ „מאַכער".

מען האָט איהם אָבער אַרעסטירט.

(אס) אַ געוויסער לייב וויינבערג איז אַרומגעגאַנגען צו פערשידענע פּערזאָנען, דערגעטער אויך צו פּעויל גליקסבערג, פּאָלודניאָווע 5, זיך פאָרגעשטעלט אַלס בעאַמטער פון רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט און גענומען געלד, כדי כלומרשט אויסצואַרבייטען פערשידענע קאָנצעסיעס פּאָליציי האָט אַרעסטירט דעם שווינדלער.

בוי-אַקציע.

(ס) מאָנטאָג איז אין סוחרים-פעראיין (פּעטריקאָווער 10) פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון דער בוי-סעקציע. עס איז פעסטגעשטעלט געוואָרען די נויטיגקייט צו בעקומען גרעסערע קרעדיטען אויף אויסצוענדיגען די אָנגעהויבענע בוי אַרבייטען, וועלכע קענען נישט פערענדיגט ווערען און פעראורזאכען גרויסע היזקות. ס'איז בעשלאָסען געוואָרען אַרויסצושיקען אַ דעלעגאַציע, וועלכע זאָל היינט בעזוכען דעם פינאַנץ מיניסטער טשעכאָוויטש און איבערגעבען איהם אַ מעמאָריאַל וועגען די איצטיגע בוי- און וואוינונגס-נויטען אין לאָדז.

ניצול געוואָרען דורך אַ נס.

(אס) פאָריגע וואָך איז דער דירעקטאָר פון לאָדזער כּוחים פעראיין ה' אָרבאַך געווען אויף אַ קאָנפערענץ אין האַנדעלס-מיניסטעריום, ווען ער איז מיט אַ דראָזשקע צוריקגעפאָהרען צום וואָקזאַל, האָט די פּאָליציי געיאָגט אַ גנב, דער גנב האָט אַרויסגעכאַפּט אַ רעוואָלווער און האָט געשאָסען אויף דער פּאָליציי, צוויי קוילען האָבען אַדורכגעשאָסען דעם הוט פון דירעקטאָר אָרבאַך און נאָר על-פּי-נס איז דער לעצטער ניצול געוואָרען פון טויט.

גנבות.

פון יוליאַן פראַנסקעוויטשעס וואוינונג האָבען גנבים אַרויסגעגנב'עט פערשידענע חפצים אין ווערט פון 1100 זל.

פון דער איינגערער קאַסע פון חיה פיינערט, זגערסקא 28, האָט דאָס דינסט-מיידעל אַרויסגעגנב'עט 1000 זלאָטיס און 24 דאָלאַר דאָס דינסט-מיידעל איז ענטלאָפען.

ביי רבקה שטיינבערג, קאָשטשיושקי 24 האָט מען אַראָפּגעגנב'עט די וועש פון בוידעם.

ביי בעריל טשערניאַקאָוו פּילנאַצנאַ 13 האָט מען אַרויסגעגנב'עט 120 קילאָ כאַלואַ פאַר 300 זלאָטיס.

רעזאָלוציעס פון דער קרייז-קאָנפערענץ פון די קליינהענדלער-פעראיינען.

1) נאָך אַ דיסקוסיע איבער'ן רעפעראַט פון דירעקטאָר בירקאַ בעשליסט די קרייז קאָנפערענץ, אַז פאָדערן די אָנפיהרער'ס פון דער קאָאָפעראַטיווע בעוועגונג אונטערצונעהמען שריט צו שאַפען קאָאָפעראַטיווען, וועלכע זאָלען האָבען די אויפגאַבע פון איינקויפען סחורות.

2) די קרייז-קאָנפערענץ פאָדערט אויף דאָס קליינהענדלערטום אונטערצושטיצען די גמילת-חסד-קאַסעס, וועלכע זענען אָרגאַניזירט געוואָרען דורך די רעטונגס-קאָמיטעטען און דורך דעם דזשאָינט.

די קרייז-קאָנפערענץ פאָדערט אויף די פאָרשטעהערס פון קליינהענדלערטום אנטייל-צונעהמען אין די אַרבייטען און אויך אין די פערוואַלטונגען פון די קאַסעס ווי אויך אונטערצושטיצען די אַקציעס פון דזשאָינט, און איהרע אויסגעאַרבייטע סטאַטוטען:

3) די קרייז-קאָנפערענץ אויסהערענדיג די רעפעראַטען פון דירעקטאָר בירקאַ און פון אַדוואָקאַט מאַלקין בעשליסט, אַז די צו גרויסע לאַסט פון די שטייערען בעדראָהט די עקזיסטענץ פון קליינהענדלער און דערפיהרט זיי צו רואינע. נאָר דאָס זאָפאָרטיגע רעפאָרמירען דעם שטייער-סיסטעם און איבערהויפט בעפרייען פון אומזאַץ-שטייער די עקאָנאָמיש שוואַכע צאָהלער, וואָלט נאָך געקאָנט רעטען דאָס קליינהענדלערטום פון אונטערגאַנג.

דער אומזאַץ-שטייער קאָן נאָר גענומען ווערען דירעקט פון פראָדוצענט און פון אימפאָרטער.

דער איינציגער רעפרעזענטאַנט פון קליינהענדלערטום אין פוילען איז דער צענטראַל-פערבאַנד אין וואַרשאַ דזשיקע 5 און קיין אַנדערע אינסטיטוציע איז נישט בעפולמעכטיגט צו רעדען אין נאָמען פון קליינהענדלערטום.

4) די קאָנפערענץ קאָנסטאַטירט דאָס די פאָרשטעהערשאַפט פון די קליינהענדלער אין די שאַצונג-קאָמיסיעס איז אַ מינימאַלע און פיל מאָל זענען זיי אינגאַנצען נישט פערטרעטען. די קאָנפערענץ פאָדערט אויף דעם עקזעקוטיוו צו אינטערווענירען ביי דער געהעריגער מאַכט, אַז די קליינהענדלער זאָלען גרהעריג זיין פערטרעטען אין די שאַצונגס-אָרגאַנען פון דער ערשטער און צווייטער אינסטאַנץ.

די פאָרשטעהער פון קליינהענדלער אין די קאָמיסיעס זענען נאָר די, וועלכע זענען פאָרגעשטעלט-געוואָרען דורך די קליינהענדלער אָרגאַניזאַציעס.

5) די קאָנפערענץ פאָדערט ענטשפרעכענט מיט דער קאָנסטיטוציע דאָס די וואַהלען צו די האַנדעלס-קאַמערען זאָלען אַדורכגעפיהרט-ווערען אין, אַז פאַר אַלע שיכטען פון דער האַנדעלס בעפעלקערונג זאָל געזיכערט ווערען וואַהל-רעכט.

6) די קאָנפערענץ פאָדערט אויף דעם גאַנצען קליינהענדלערטום אונטערצושטיצען מאַטעריעל און מאָראַליש די צענטראַלע אין וואַרשאַ, כדי צו געבען איהר די מעגליכקייט פון אַ נאָרמאַלע און פרוכטבאַרער אַרבייט.

7) די קרייז-קאָנפערענץ פאָדערט אויף אַלע יודישע דעפוטאַטען און סענאַטאָרען זיך נעהנטער צו פעראינטערעסירען מיט דעם שיקזאַל פון די קליינהענדלערס.

* * *

די קאָנפערענץ פון די קליינהענדלער פעראיינען אין לאָדז אַנערקענט, אַז די צושפליטערונג פון די יודישע קליינהענדלער-אָרגאַניזאַציעס אין לאָדז האָט געבראַכט שאָדען די אַלגעמיינע אינטערעסען פון די קליינהענדלער זאָגט זיך אַרויס פאַר צו פאַרגיסען אַלע עקזיסטירענדע פעראיינען אין איין אָרגאַניזאַציע.

דער געשאַפענער צענטראַל-ראָט ווערט אויפגעפאָדערט דורכפיהרען צו דער פעראייניגונג אין משך פון די נעהנסטע טעג.

די נייע הויפט-פערוואַלטונג פון טעקסטיל-אַרבייטער-פעראיינען.

(–) אויף דעם צוזאַמענפאָהר פון די טעקסטיל-אַרבייטער-פעראיינען, וואָס האָט זיך פערנעכטען פערענדיגט אין לאָדז, איז אויסגעוועהלט-געוואָרען אַ נייע הויפט-פערוואַלטונג אין וועלכע עס זענען אַריין די ה"ה: דעפ. שטשערקאָווסקי, זשעמבאַ, קאַקולסקי, גאַלינסקי, סוכי, לוקאַס לובאַנסקי, פושיקאַלסקי; מצד דע. דייטשער סאָציאַליסטישער פראַקציע איז אַריין ה' בירקאַ און עס איז געלאָזט געוואָרען פריי אַן אָרט פאַר נאָך אַ קאַנדידאַט, וועלכער זאָל צוגעשטעלט ווערען דורך דער אָרגאַניזאַציע. מצד די יודישע אַרבייטער איז אַריין אין דער הויפט-פערוואַלטונג ראָכמ. מילמאַן; אין חברים-געריכט ביי דער הויפט פערוואַלטונג – ה' מאָרגענטאַל.

*

אויפ'ן צוזאַמענפאָהר זענען צווישען די 59 שטימבערעכטיגטע דעלעגאַטען געוועזען 4 „ראָטע", 4 אָפּאָזיציאָניסטען און א ריכטונג און 6 בונדיסטען.

וועגען צושלאַג צו פּאַטענטען
פון 3. און 4. קאַטעגאָריע.

(ס) מיט עטליכע טעג צוריק האָט אַ פערטרעטער פון שטייער-דעפּאַרטאַמענט אין פינאַנץ-מיניסטעריום צוגעזאָגט אַ דעלעגאַציע פון די לאָדזער סוחרים, אַז צו די פּאַטענטען פון 3. און 4. קאַטעגאָריע וועט נישט צוגערעכענט ווערען דעם 10 פּראָצ. צושלאַג. צוליב דעם אָבער, וואָס די היגע פינאַנץ מאַכט האָט אַזאַ פעראָרדנונג נישט בעקומען, ווערט די הנחה נישט אָנגעווענדעט.

דער פאַביאַניצער רב אַפּגעפאָהרען קיין ארץ-ישראל.
יוגענטליכע שילער פּרובען פערשעמען און חוזק מאַכען פון די יודען.

(–) נעכטען איז אָפּגעפאָהרען קיין ארץ-ישראל דער פאַביאַניצער רב ר' מענדעל אַלטער (אַ ברודער פון גערער רבי). ביים וואָקזאַל האָט זיך פערזאַמעלט אַ גרויסער עולם חסידים, עטליכע שילער פון די מיטעל-שולען, וועלכע זענען בעפאָהרען מיט דעמזעלבען צוג האָט געפּרובט צו פערשעמען די יודען, אָבער האָבען בעקומען דעם געהעריגען אָפּשניט.

אין קאָלושקי האָבען די שילער ווידער אַמאָל געפּרובט צו שלאָגען און חוזק מאַכען פון די יודען, אָבער אַ דאַנק דער ענערגישער אינטערווענץ פון סטאַנציע-נאַטשאַלניק זענען די חוליגאַנעס בעזייטיגט געוואָרען.

בעשטראָפט א ווירט.

(מ) דער ווירט פון הויז אויף זשגאָווסקאַ 9 איז דורכ'ן רעגירונגס קאָמיסאַריאַט בעשטראָפט געוואָרען אויף 14 טעג אונבעדינגטען אַרעסט פאַר נישט אָבהיטען די ריינקייט אין זיין הויז.

זעלבסטמאָרדען.

( ) אין הויז פון זיינע עלטערן אויף גלאָוואַצקי גאַס 8 האָט מיט'ן צוועק צו בעגעהן זעלבסטמאָרד אויסגעטרונקען סם דער 19 יעהריגער לוציאַן מאַיעווסקי.

פאָגאָטאָוויע האָט איהם אָפּגעראַטעוועט.

*

אויף נאַפּיורקאָווסקאַ גאַס 27 האָט זיך דער 26 יעהריגער פראַנציסצעק נייִדעק איבערגעשניטען דעם האַלז מיט אַ ראַזיר-מעסער.

דער זעלבסטמערדער איז אָפּגעפיהרט געוואָרען אין אַ שווערען צושטאַנד אין שפּיטאָל.

היינט
זינגט וויקטאָר כענקין.

היינט קומט פאָר אין זאַל פון פילהאַרמאָניע דער געזעגענונגס-קאָנצערט פון דעם בעריהמטען זינגער-קינסטלער וויקטאָר כענקין, וועלכער האָט אין זיין טריומף-רייזע איבער פוילען געהאַט גרויסע ערפאָלגען. בעזונדערס נעהמט כענקין אויס מיט זיינע יודישע לידער, וועלכע ער אינטערפּרעטירט מיט אַ בעזונדערן רייץ און חן.

מעלדונג.

פרייע ערטער אין די פּראָפעסיאָנעלע לערן-וואַרשטאַטען פון „אָרט".

אין די פּראָפעסיאָנעלע לערן-וואַרשטאַטען פון „אָרט": 1) האַנד און מאַשין-שטיקעריי, 2) וועש נייען און צושניידען, 3) הוט פוצעריי, 4) מעכאַנישע וועבעריי, זענען פאַראַן ערטער. איינשרייבען קען מען זיך אין די קאַנצעלאַריע פון „אָרט" פּלאַץ קאָשטשעלני 4. אין די בירוא שעה'ן.

820

ווינער אָפּערעטע אין סקאַלאַ-טעאַטער
דירעקציע: זעמאַל.

היינט, מיטוואָך, 8.30 אין אָוונט

„אָרלאָוו"

אָפּערעטע אין 3 אַקטען פון קאַלמאַן.

דאָנערשטאַג, וועט צוליב דעם, וואָס די טרופּע שפּילט אין פאַביאַניץ אין לאָדז קיין פאָרשטעלונג נישט זיין.

פון יודישע ליטעראַטען-און זשורנאַליסטען-פעראיין.

נעכטען איז לעגאַליזירט געוואָרען די לאָדזער אָפּטיילונג פון יודישען זשורנאַליסטען און ליטעראַטען-פעראיין אין וואַרשאַ. די אַלגעמיינע פערזאַמלונג וועט פאָרקומען די קומענדיגע וואָך. דעקלאַראַציעס ווערען נאָך ווייטער אָנגענומען ביי י. שולמאַן אין רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" און ביי י. אָבערזשאַנעק אין רעדאַקציע פון לאָדזער „טאָגעבלאַט" יעדער אָוונט פון 7 ביז 9.

די, וואָס וועלען נישט אָנגעבען זייערע דעקלאַראַציעס ביז דעם קומענדיגען מאָנטאָג, וועלען זיך אין דער פערזאַמלונג נישט קענען בעטייליגען.

סכסוך מיט די טראַמוואַי-אַרבייטער נאָך נישט ליקווידירט.

(–) ווי מיר דערוויסען זיך, זענען די טראַמוואַי אַרבייטער נישט צופרידען בלויז מיט די 10 פּראָצענט, וועלכע די טראַמוואַי-דירעקציע וויל געבען, נאָר זיי פאָדערען, אַז די געקינדיגטע 8 אַרבייטער זאָלען צוריקגענומען ווערען צו דער אַרבייט.

צוליב דעם אָבער, וואָס די דירעקציע האָט ערקלערט, אַז זי וועט מעהר אויף קיין שום הנחות ווי די 10 פּראָצענט נישט איינגעהן, איז נישט אויסגעשלאָסען, אַז די טראַמוואַי-אַרבייטער וועלען זיך אָפּזאָגען פון די 10 פּראָצענט און – דער קאָנפליקט וועט אַזוי-אַרום נאָך נישט זיין ערלעדיגט.

פּרייזען אויף פלייש.

אויף דער דינסטאָגדיגער זיצונג פון מאַגיסטראַט זענען בעשטימט געוואָרען פאָלגענדע נייע העכסטע פּרייזען אויף פלייש און פלייש אויסאַרבייטונגען.

אין הורט פאַר רונד-פלייש 1. סאָרט – 2.20 זל. פאַר אַ קילאָ 2. סאָרט – 1.90 זל.; כשר 1. סאָרט 2.90 זל. און 2. סאָרט – 2.45 זל.; שעפסען-פלייש – 2.10 זל.; כשר – 2.50 זל.; קאַלב-פלייש – 2.40 זל. פאַר אַ קילאָ.

אין דעטאַיל: רונד-פלייש 1. סאָרט 2.53 זל. פאַר אַ קילאָ; 2. סאָרט – 2.18 זל.; כשר – 1. סאָרט 3.48 זל.; 2. סאָרט – 2.94 זל.; שעפסען-פלייש – 2.41 זל.; כשר – 3.00 זל.; קאַלב-פלייש – 2.78 זל.

כשר'ע וואורשט: „סאַלאַמי" – 1. סאָרט 9.30 זל. פאַר אַ קילאָ; 2. סאָרט 7.00 זל.; ווראָצלאַווער 1. סאָרט – 7.14 זל.; 2. סאָרט – 4.60 זל.; געזאָטענע וואורשט 1. סאָרט – 9.95 זל; 2. סאָרט – 7.20 זל.; אויפשניט – 10.10 זל. פאַר אַ קילאָ; ווינער וואורשטלעך – 9.60 זל; לעבערנע וואורשט – 7.50 זל. פאַר אַ קילאָ.

די דאָזיגע פּרייזען געהען אַריין אין קראַפט פון מאָרגען, דאָנערשטאָג אָן. פאַר נעהמען העכער איבער די בעשטימטע פּרייזען דראָהט אַ שטראָף, ביז 6 וואָכען אַרעסט און ביז 10 טויזענד זלאָטעס.

וועקסלען פאַר האַנדעלס-פּאַטענטען.

דער לאָדזער סוחרים- און פאַבריקאַנטען-פעראיין (פּעטריקאָווער 10) נעהמט אָן איינצאָהלונגען פאַר פּאַטענטען אויף 1927 יאָהר. קיין פּראָלאָנגאַציע פון טערמין וועט היי-יאָהר נישט זיין. צוליב דעם אָבער, וואָס אַ סך סוחרים זענען נישט בכח איינצוצאָהלען דעם פּאַטענט-שטייער אין מזומן האָט דער פעראיין בעשלאָסען אָנצונעהמען פון די מיטגלידער קורצטערמיניגע וועקסלען. די מיטגלידער פון סוחרים-פעראיין וואָס ווילען געניסען פון דער דאָזיגער הנחה דאַרפען זיך פון היינט אָן ווענדען צום דירעקטאָר פון פעראיין ה' מ. אָרבאַך אין די בירוא-שעה'ן. די דאָזיגע הנחה וועט אָנגעווענדעט ווערען ביז'ן 25 ה. ח.

אונטער א צוג
אז דאָס גליק שפּילט אַ מענשען.

(–) אונטער אַ צוג, וואָס איז פערביי געפאָהרען די באַהן-ליניע אויף פּושעכאָדזעלניאַנאַ גאַס, איז נעכטען אַרונטערגעפאַלען דער פּאָליציאַנט פראַנציסעק זשיוואָטעק. אַ דאַנק דער געשיקטקייט פון פּאָליציאַנט איז ער אָפּגעקומען מיט בלויזע שרעק און ער איז אַרויס פון אונטער'ן צוג אָהן שום וואונדען.

עד מתי עצל תשכב?
ווי לאַנג וועסטו וואַרטען מיט דיינע איצטיגע און פאַר'-מלחמה'דיגע וועקסלען?
מתי תקום משנתך?
ווען וועסטו קומען אין בירוא
17 פּעטריקאָווער 17
2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי בּיטעס לויט'ן אוסטאַוו, קלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעדט אין פוילען, אַפּעלאַציעס, אָפּאָזיציעס, אַדוואָלאַניעס, רעקורסען, וועגען פּעסער אין קאָמיסאַריאַט-רזשאָנדו, ביטעס וועגען דירה און אונזשאָנר ראָזשעמטשי און אין אַלע פּאָליציי-בעצירקען, שותפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראָוויזיעס, קאַרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.
רעכטס-קאָנסולענט י. מאַנעלאַ,
פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 52
שנעל, רעיעל און ביליג!

618

פּרעבעל-שולע „בית-יעקב", צעגעלניאַנאַ 24.
פון היינט, מיטוואָך, דעם 15-טען דעצעמבער ווערט ביי אונזער שולע געעפענט די
פּרעבעל-שולע
פאַר קינדער פון 4 ביז 7 יאָהר.
די אונטערריכטס-שפּראַכען זענען: העברעאיש און פויליש. – די צייט פון די למודים זענען פון 10 פרי ביז 2 מיטאָג. – אויפ'ן פערלאַנג – ווערען די קינדער אָבגעפיהרט.
ס'איז נאָך פאַראַהאַנען איינציגע פרייע פּלעצער
די לייטונג.
814

קליינהענדלער-דעלעגאַציע אין פינאַנץ-קאַמער.

וואָס זיי פערלאַנגען, און וואָס מ'האָט זיי צוגעזאָגט צו ערלעדיגען.

נאָכ'ן קליינהענדלער צוזאַמענפאָהר פון דער לאָדזער וואָיעוואָדזטווע האָט זיך א דעלעגאַציע פון צוזאַמענפאָהר פאָרגעשטעלט פאַר'ן פּרעזעס פון דער פינאַנץ-קאַמער ה' טאַוואַרניצקי און זיין געהילף ה' גאַרבאַט. אויף די קאָנפערענצען, וואָס זענען פאָרגעקומען מאָנטאָג און דינסטאָג איז בעהאַנדעלט געוואָרען די פראַגע וועגען שטייער-ענינים און די שאַצונגס-קאָמיסיעס. די פיהרער פון דער פינאַנץ-קאַמער האָבען גינסטיג אויפגענומען די פאָסטולאַטען פון די קליינהענדלער און צוגעזאָגט ספעציעל צו פעראינטערעסירען זיך מיט די שטייער פראַגען פון די קליינהענדלער אויף דער פראָווינץ. די דעלעגאַציע, וועלכע איז בעשטאַנען פון ה"ה: אַדוו. מאַלקין, דירעקטאָר בירקאַ (וואַרשאַ), אַדוו. וויצמאַן, ל. ראָזענבערג (לאָדז), העבער (קאַליש), און לעווקאָוויטש (ראַדאָמסק) האָט אָנגעוויזען אויף דער נויטווענדיגקייט צו בעפרייען די פעראָרימטע קליינהענדלער פון די פערלענגטע שטייערן, וועגען די שטייער-עקזעקוציעס, וועגען קליינהענדלער-פערטרעטער אין די אַפּעלאַציע-קאָמיסיעס פאַר'ן הכנסה-שטייער און אַנדערע ברענענדע אַקטועלע ענינים.

פּרעזעס ל. ראָזענבערג האָט רעפערירט וועגען די פערלענגטע שטייערן.

דער פּרעזעס פון דער פינאַנץ-קאַמער האָט פאָרגעלעגט, אַז אַלע פעראיינען פון דער גאַנצער לאָדזער וואָיעוואָדזטוואָ זאָלען צושטעלען רשימות פון די אינפערמעגליכע קליינהענדלער. דער פינאַנץ-שעף איז גענויגט צו אינטערווענירען ביי די קאָמפעטענטע מאַכט אָרגאַנען וועגען פערלייכטערונגען אין דער דאָזיגער הינזיכט.

דער פּרעזעס פון דער פינאַנץ-קאַמער האָט אויך אין דער פראַגע פון אַפּעלאַציע-קאָמיסיעס געגעבען גוטע הבטחות. דערביי האָט ער בעמערקט, אַז די פינאַנץ-מאַכט אין לאָדז האָט שוין לאַנג איינגעזעהן די נויטווענדיגקייט פון פערטרעטער פונ'ם יודישען קליינהאַנדעל אין די אַפּעלאַציע-קאָמיסיעס.

פּרעזעס פון דער פינאַנץ קאַמער האָט אויך צוגעזאָגט צו געבען די שלעכט-סיטואירטע קליינהענדלער די מעגליכקייט אויסצוצאָהלען אין מעהרערע קליינע ראַטעס די שטייערן און לויט מעגליכקייט צו מאַכען הנחות, כדי נישט צו רואינירען די קליינהענדלערישע עקזיסטענצען.

אַדוו. וויצמאַן האָט אָנגעוויזען, אַז די יודישע מאַנגעל-בעזיצער חוץ דעם, וואָס זיי זענען צוגערעכנט געוואָרען צו דער 4.־טער האַנדעלס-קאַטעגאָריע, זאָגען זיי בעשטייערט געוואָרען מיט צו-הויכע סכומים.

פון דער פינאַנץ-קאַמער האָט מען פערלאַנגט צוצושטעלען אַ רשימה פון די בע'עולה'טע מאַנגעל-בעזיצער. מען האָפט, אַז עס וועט זיך איינגעבען דורך צופיהרען פערלייכטערונגען.

ה' העבער (קאַליש) האָט זיך בעקלאָגט, אַז עס זענען נאָך נישט בעטראַכט געוואָרען די אַפּעלאַציעס פון די קאַלישער קליינהענדלער אויפ'ן אומזאַץ-שטייער פאַר דער צווייטער העלפט פון יאָהר 1925.

דער שעף פון דער פינאַנץ-קאַמער האָט צוגעזאָגט תיכף צו פעראָרדנען אַז דער ענין זאָל ערלעדיגט ווערען. וועגען אַ רייה אַקטועלע אָרטיגע ענינים האָט נאָך גערעדט ה' לעווקאָוויטש פון ראַדאָמסק.

צום סוף האָט דער וויצע-פּרעזעס פין פינאַנץ אַמט ה' גאַרבאַרט אנגעוויזען אַז ס'איז זעהר געוואונשען, אַז צו דער נאָוועליזאַציע-קאָמיסיע ביים סיים זאָל צוגעשטעלט ווערען אַן אויספיהרליכער מעמאָריאַל וועגען אַלע ענינים, וואָס זענען נוגע די קליינהענדלער.

ער אַליין האָט פון זיין זייט צוגעזאָגט צו שיצען זייערע פערלאַנגען בנוגע די פאַטענטען.

זאַל פילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטשאַ 20

גאַסטשפּילען פון בעריהמטען אַרטיסט

יוליוס אַדלער

צוזאַמען מיט זיין אויסגעצייכענטען אַנסאַמבל. פרויען: הדסה, האַליטש, סאַלאַמאָן, רעגינאַ, שייעוויטש. מענער: ברין, לאוי, קאַן, קורץ, קראַנץ, שטאָקפעדער, ראַטשטיין און אַנדערע.

פרייטאָג, ד. 17־טען דעצעמבער ה. י. האַלב 9 אָוונט צום 2־טען מאָל!

בעריהמטע פיעסע פון א. סטרינדבערג

דער פאַטער

הויפּטראָל — ריטמייסטער יוליוס אַדלער.

שבת, ד. 18 דעצעמ. האַלב 4 נאָכמ. די סענסאַציאָנעלע פיעסע פון א. דיומא

קין

אָדער: „זשעני און לײדענשאַפט". הויפּטראָל פון — י. אַדלער

שבת, ד. 18 דעצ. 8.30 אָוו. אויפ'ן אַלג. פערלאַנג די בעליבטע פיעסע פון זאָלאָטאַרעווסקי:

ישיבה בחור

הויפּטראָל ישיבה בחור — יוליוס אַדלער.

זונטאָג, ד. 19 דעצ. 9 אָוונט פּרעמיערע! צום 1־טען מאָל אין לאָדז פּרעמיערע! די בעריהמטע דראַמע פון אַנטאָן ווילדגאַנס, וועלכע איז געשפּילט געוואָרען אין בערלין העכער 300 מאָל מיט אַ אונגעהויערן ערפאָלג

ליבע אוו ערמיס

הויפּטראָל ד"ר מאַרטין פאַעט י. אַדלער.

גאַרדעראָבע פריי! אַדמ. לייטער: א. שטאַהפּער.

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע. 808

אַנאָנס: מאָנטאָג, דעם 20 דעצעמבער אַ גרויסע פּאָפּולערע פאָרשטעלונג.

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" ענטפערען אויף יורידישע אָנפראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופּאָן.

יורידישע אָפּטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

צום דערלאַנגען אַן אָנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן פון דער לעצטער פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט איינגעגעבען. אויף אָנפראַגען אָהן קופּאָן האָט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 15. דעצעמבער 1926.

2650. ל. ז. פ.

אויב דער סובלאָקאַטאָר בעצאָהלט נישט אין משך פון 2 קוואַרטאַלען קאָן דער הויפּטלאָקאַטאָר, צום דריטען קוואַרטאַל בעקומען אויף איהם אַן עקסמיסיע. געוויס איז אַרבייטסלאָזיגקייט און אויסערגעוועהנליכע אָרעמקייט אויך בנוגע דעם סובלאָקאַטאָר אַ מאָטיוו פאַר צייטווייליג אָפּהאַלטען די עקסמיסיע.

2651. אַ לעזער פון גובערנאַטאָרסקאַ.

אין אַרטיקעל 5 רעדט זיך נאָר וועגען חובות אויף היפּאָטעקען פון אַזעלכע אומבעוועגליכע גיטער, וואו די הויפּט-הכנסה שטאַמט פון דירה-געלד, בע״עכענט לויט'ן דעקרעט פון לאָקאַטאָרען-שוץ. אַזוי ווי אייער היפּאָטעק-חוב איז אויף אַ פאַבריק און זייער וואוין-בנין, וועלכער אינטערליגט נישט דעם דעקרעט פון לאָקאַטאָרען-שוץ, פאַלט ער אַ־ונטער דעם אַרט. 6 פּונקט 1 פון דער פעראָרדנונג פון מלוכה-פּרעזידענט פון 14. מאַי 1924 וועגען וואַלאָריזירען פּריוואַט-רעכטליכע פערפליכטונגען ממילא ווערט דער חוב וואַלאָריזירט נישט לויט 25 פּראָצענט נאָר 50 פּראָצ.

2652. לעזער פון באַלוטער-מאַרק.

אויב די וואוינונג אונטערליגט דעם דעקרעט דאַרפט איהר נישט צאָהלען דעם הויפּט-לאָקאַטאָר פאַר אייער צימער לויט'ן אָבמאַך, וואָס איהר האָט מיט איהם געשלאָסען, ווייל קיין קאָנטראַקט איז אין דעם פאַל נישט גילטיג נאָר פּראָפּאָרציאָנעל, וויפיל עס מאַכט אויס די אַלגעמיינע סומע דירה-געלד, מיט אַן הוספה פון הוצאות 30 פּראָצ. אָדער 75 פּראָצ. ווען דער סובלאָקאַטאָר בעניסט פון לאָקאַטאָר'ס שטוב-איינריכטונג.

2653. אַ לעזער פון קאַמיענגאַ.

2654. מאָשקאָוויטש,

2655. י. ב-ן.

וועגען אייערע ענינים מוזט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט אין רעדאַקציע טעגליך פון 3 ביז 4 נאָכמיטאָג. מיטברענגענדיג די ציידונג.

2656. נ. ג-ג פון וואַרני רינעק.

אייער פרוי מוז האָבען אַ בעסאָלמעכטיגונג פון אייך. די בעפאָלמעכטיגונג מוז ווערען רעיענטאַליש בעשטעטיגט.

2957 דוד פּאַ שיוואַ.

דער פּראָצענט-פוס, לויט וועלכען דאָס דירה-געלד ווערט אויסגערעכענט, איז נישט אָפּהענגיג פון שטאָק אויף וועלכען די וואוינונג געפינט זיך.

אויב איהר פירט דעם ווערקשטאָט נישט אין קיין בעשטימטען צימער, דאַרפט איהר צאָהלען פאַר יעדען קוואַרטאַל פון לויפענדען יאָהר 65 זל. 17 גר.

2658. ליפסקי.

דער ענין ליגט אין דער קאָמפּעטענץ פון קרייז-געריכט. איהר וועט אָבער מוזען פערקלאָגען נישט דעם לאָקאַטאָר נאָר די גענעראַל-פּראָקוראַטאָריע.

2659. ל. רודאַל.

איהר דאַרפט זיך ווענדען מיט אַ בקשה אין דער פּ.ק או., אַז מען זאָל אייך איבערגעבן ערען אין דער צווידענץ פון 1890 אויף 1894. אויב איהר זענט אויפ'ן דייטשען פּאָס פערשריבען אלס 1890 און דער פּאַס איז אַרויסגעגעבען געוואָרען בעלד פון דער אָנהויב פון דער אָקופּאַציע און איהר זענט אין משך פון דער גאַנצער צייט געוועזען אין לאָדז דראָהט אייך נישט קיין שום שטראָף

2660. אַ מאַבאַראָווי פון זאַכאַדניאַ.

עס איז אַ פראַגע, וואָס פאַר אַ קאַטעגאָריע איהר האָט. אויב איהר האָט בעקומען קאַט. A, וועט מען אייך פון מיליטער-דינסט נישט בעפרייען. מען קאָן אייך נאָר פערעכענען אַלס גאַרניטשבאָווי.

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47 tel. 26-02
אינערליכע קראַנקהייטען. כמעט. לונגען און האַרץ-קראַנקהייטען בעשטראַלונגען מיט קינסטליכע בערג-זון.
נעמט אָן פון 3—5 נאָכמיטאָג.

פילהאַרמאָניע

היינט, מיטוואָך, ד. 15 830 אָוו.

געזעגנונגס-

לידער-אָוונט

WIKTOR
CHENKIN

פאָלשטענדיג נייע פּראָגראַם
פאָלשטענדיג נייע חסידישע לידער

בילעטען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע

865

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maia 16, Tel. 11-24
אינערליכע- און קינדער - קראַנקהייטען
נעמט אָן פון 6—7, זונטאָג פון 3—4.

אַלץ צוליב רעקלאַמע

מעגען עלטערן ריזיקירען מיט'ן לעבען פון זייערע קינדער.

ניין! עלטערן טאָרען נישט איינשטעלען דאָס לעבען פון זייער קינד! אַזוי האָט גע'פסק'ענט אַ פראַנצויזישער ריכטער און האָט אפשר געראַטעוועט דאָס לעבען פון אַ פינף-יעהריג קינד, וועלכען זיינע עלטערן, משוגע פאַר גרויס דרייסטקייט, האָבען געוואָלט שטעלען אין קאָן.

וועגען דעם ענין פאָדערט זיך אַ שמיקעל דערקלערונג.

דער 5-יאָהריגער פּאָל גראַנוואַ איז אַ קינד פון עלטערן, וועלכע האָבען זיך גענומען צו אַ ריזיקאַלישע פּרנסה: זיך אַראָפּוואַרפען מיט פליה-שירעמס פון הויכע שטעקעס. דער פאָטער רענע האָט זיך שוין אַראָפּגעוואָרפען פון בימשאַמאַן-בריק, און זיין מאַמע — אויף דעד אינוואַלידען טעראַסע אין פּאַריז. גליקליכערוויַיזע איז זי אַרויסגעפאַלען אויף אַ שטעהענדער באַהן, ווי אַנדערש וואָלט זי אויסגעזעהען, ווען זי וואָלט מיט איהר שירעם אַרויסגעפאַלען אויף אַ לויפענדער באַהן.

נישט גענוג, וואָס די עלטערן האָבען זיך גענומען צו אַזעלכע משוגע'נע קונצען, האָבען זיי נאָך געוואָלט איינציהען אין דער פּרנסה-לשם רעקלאַמע-זייער 5 יאָהריג קינד!

און מיינט מען דאָך נעוויס, אַז זיי האָבען נישט ליב זייער קינד! אַ טעות גמור. זיי האָבען ליב זייער קינד ווי אַלע עלטערן, און דאָך נעהמען זיי איין אויף אַזעלכע אונפעראַנטוואָרטליכקייטען די ווירקונג פון מאָך. מאַך פערבלענדט די אויגען און מ'זעהט נישט (ווייל מ'וויל נישט זעהן) די פאַרשטעהענדע סכ ה.

מיט'ן 5 יעהריגען קינד האָבען די עלטערן געוואָלט ציהען די אויפמערקזאַמקייט פון פּאַריז אויף זיך, און עס פערהאַנדלען אין אַן עקסצענטרישען ספּעקטאַקל, פערגעסענדיג, אַז ס'קאָן פון דעם ווערען אַ טראַגישער ספּעקטאַקל, ווי דער מאָדערנער מענש שטרעבט נאָך רעקלאַמע! איינשטעלען דאָס לעבען פון אַ 5 יעהריג קינד צוליב רעקלאַמע, צוליב'ן קינאָ-אַפּאַראַט, דאָס קאָנען נאָר מאַכע היינטוועלטיגע עלטערן!

אָך, גאָט, וועלכע זיטען!

שטעהט זיך דאָס 5-יעהריג קינד ווי אַ קליין העלדעל, מיט אַ קיווער אויפ'ן קאָפּ און מיט ברילען אויף די אויגען, אויפ'ן פליה פעלד פון בורזשע און וואָרט. אַ קינד ווי אַלע קינדער — אַ מלאכ'ל, האָט נאָך נישט קיין בעגריף פון דער סכנה. שמייכעלט, דער „פּאַ" הייסט זיך אַראָפּוואַרפען-וואַרפט מען זיך אַראָפּ. באַלד, באַלד וועט דער קליינער פּאָל אַרויספליהען אויף אַ הויך פון טויזענד מעטער און זיך אַראָפּוואַרפען אויף דער ערד מיט אַ שירעם אין דער האַנד... און דער יונגער פּאָל וועט פליהען ווי אַ פויגל אין דער לופט, וועט שמייכלען. וואַרים דער קינאָ-אַפּאַראַט וועט איהם פילמען. זיין קליין, אויפגערעגט הערצעלע וועט וואַקסען, וואַקסען פאַר גרויסער, פיבערהאַפטער אויפרעגונג.

שטעהט אַזוי דאָס קינד און קוקט שוין אויס, אַז דער ספּעקטאַקעל זאָל זיך אָנהויבען.

פלוצלונג-סטאָפּ!

— ווער איז עס?

דער קאָמיסאַר.

וואָס וויל דער פאַרשטעהער פון דער פראַנצויזישער מאַכט?

דאָס קינד טאָר זיך נישט אַראָפּלאָזען אין שירעם. די עלטערן, אַז זיי ווילען, זאָלען זיי מיט זייער לעבען טון וואָס זיי געפעלט. דאָס לעבען פון קינד איז אָבער נישט הפקר און אפילו זיינע עלטערן טאָרען זיך מיט איהם אַזוי לייכטזיניג נישט שפּילען. אַ קינד פאַר אַזאַ רעקלאַמע נעמט מען נישט. איהר. גרויסע וואַרפט זיך געזונטערהייד אונטער די רעדער פון אויטאָמאָביל, ווערט בע'חרג'עט געזונטערהייט. שפּרינגט אין וואַסער, אין פייער, פליהט אַרויף, אַראָפּ, רייצט זיך מיט'ן מלאך המות, קריכט איהם צווישען די צייהן, מאַכט זיך רעקלאַמע וויפיל דאָס האַרץ גלוסט אייך, אָבער אומשולדיגע קינדער נעהמט נישט אַריין אין אייער טויטען-טאַנץ.. זיי לאָזט צו רוה!...

דאָס קינד וועט זיך נישט אַראָפּוואַרפען.

און דער פאָטער דיסקוטירט:

„נישט איך. נאָר מיין קינד אַליין בעט זיך אַראָפּצולאָזען! דאָס דאָזיגע קינד איז נאָר לפנים וועגען מורא'דיג און אומענטשלאָסען. גלייך אָבער ווי ער דערפיהלט דעם חלל אונטער זיינע פיסלעך, ווערט ער אַזוי פרעהליך!... אַזוי פרעהליך!"...

„ניין, סיינע פרייגד! — רופט זיך אָפּ דער קאָמיסאַר. — איהר וועט מיר נישט איינרעדען, אַז אַ קינד איז פרעהליך הענגענדיג אין דער לופט אונטער אַ זייד-שירעם... ניין, ניין, אַזאַ „פרעהליכקייט" וויל איך נישט זעהן"...

און ער האָט אויסגעפיהרט.

דער קאָמיסאַר איז אָבער געווען אַליין אַ פראַנצויז, ד. ה. אַ נייגעריגער מענש, און האָט זיך אויפגעהויבען מיט די עלטערן און מיט'ן קינד אויף אַ קורצען שפּאַציר אין דער לופט.

דאָס קינד האָט דעם „קונץ" נישט בעוויזען און, קאָן זיין, האָט אַ סך, אַ סך פון דעם געוואונען.

וואָס קומט עלטערן, וועלכע שפּעקולירען אַזוי גרויזאַם אויף זייער פינף-יעהריג קינד?

מ'וואָלט זיי געדאַרפט ערנסט דערמאָנען — אויב זיי דערמאָנען זיך אַליין נישט — אַז דאָס לעבען פון אַ קינד איז נישט דאָס אייגענטום פון זיינע עלטערן...

נ. — ה.

Dr. L. LEWITAN
נעהמט אָן אין דערהיים פון 5 ביז 7 אָוונט צו קליניק-פּרייזען, זייט
31 גדאַנסקאַ 31.

דער שווארצער סטודענט.

לאנדאנער מיידלעך קלויבען נישט איבער צווישען שווארצע ווייסע און געלע

א יונגער נעגער-סטודענט פון לאנדאנער אוניווערזיטעט, וואס איז געקומען קיין ענגלאנד נישט בלויז לערנען, גאר אויך לעבען א גוטען טאג, האט דא נישט לאנג צוריק געהאט א זעהר ביטערען אפשניט. ענגלאנד איז טאקע א פרייע מדינה, און די מאראל פון די דארטיגע יונגעלייט איז ווייט פון צדקות אבער דאס איז אלץ פאר ווייסע. שווארצע, ברוינע אדער געל-הויטיגע דארפען זיין זעהר פארזיכטיג.

איינער פון די פרישע קרבנות פון ראסען-אונגלייכהייט אין לאנדאן איז דאס מאל געווען דער סטודענט וואלטער קאטבערט מאנטאניו דע סילווא, 22 יאהר אלט, א זוהן פון א גאר געהויבענעם סענעגאלאזער נעגער. ביי זיך אין דער היים איז דער יונגער דע סילווא געוויס א מיוחס, אבער אין לאנדאן, וואו ער האט לעצטענס געלעבט, איז ער געווען איינער פון טויזענדער סטודענטען, אויף וועמען מען קוקט זיך געווענליך נישט אום. וואלט ער זיך בעהאלטען אין דער געזעלשאפט פון זיינע לאנדסלייט אדער אנדערע נעגער אין לאנדאן, איז מעגליך, אז ער וואלט אין א פאר יאהר ארום צוריקגעקעהרט זיך אהיים מיט אן ענגלישען דיפלאם. האט זיך איהם אבער פארגלוסט צו ראמאנסירען מיט ווייסע מיידלעך און דא האבען זיך אנגעהויבען זיינע צרות.

א שווארצע הויט אדער א ברוינע צי גאר א געלע, איז א קאמפער חסרון ביי ווייסע פרויען פון יענעם מין, וואס זוכען געליבטע מיט א סך געלד. דע סילווא האט זיך אזא געליבטע פערשאפט. צו זיין אומגליק האט ער געוואוינט אין א מיטעל-קלאסיגער נאכבארשאפט. און ווען די שכנים האבען בעמערקט, אז ער ברענגט צו זיך אין הויז א ווייסע פרוי, זענען זיי אויפגעקאכט געווארען. זיי האבען זיך בעקלאגט פאר דער פאליציי און האבען איבערגעפיהרט דע סילווא'ס פערגעניגען און זיין קאריערע.

דע סילווא איז געבראכט געווארען אין געריכט, אויף דער קלאגע פון אונאנשטענדיגער אויפפיהרונג. אויפגעטראטען געגען איהם אלס עדות זענען עטליכע יונגע מיידלעך פון אן אנטקעגענדיגער הויז, וואס האבען צוגעזעהען זיין „נישט שעהנע אויפפיהרונג" מיט דער ווייסער פרוי דורך די פענסטער. זייערע אויסזאגונגען האבען אויך בעשטעטיגט א פאליציסט, וואס האט איהם ארעסטירט און דעם פאליציסטס פרוי. ארום און ארום זענען זעקס פרויען אויפגעטראטען געגען דעם שווארצען סטודענט. די ריכטער האבען איהם געפונען שולדיג אויף דריי קלאגעס און האבען איהם בעשטראפט מיט א געלד-שטראף פון 25 פונט.

די געלד-שטראף אליין איז אומבעדייטענד פאר דעם רייכען סטודענט. עס האט איהם אויך נישט געפעהלט קיין געלד אנצושטעלען איינעם פון די בעסטע אדוואקאטען פון לאנדאן אלס פערטיידיגער, אבער מיט דער שטראף איז געקומען זיין אויסשליסונג פון אוניווערזיטעט.

דער פראצעס דע סילווא'ס האט אויך אויפגעבראכט א מאסע פאקטען וועגען דעם לעבען פון לאנדאנער אויסגעלאסענע מיידלעך. דורך די אויסזאגונגען פון עדות וועגען דע סילווא'ס אויפפיהרונג איז קלאהר געווארען וואס פאר א גרויסע ארמע פרויען עס זענען דא אין לאנדאן, וואס זענען גרייט צו פערקויפען זיך צו נעגערס, אינדיער אדער כינעזער, אבי זיי קריגען גוט בעצאהלט.

אויפ'ן עדות-שטול אין געריכט האט דע סילווא מודה געווען, אז ער האט געוואוינט א לענגערע צייט מיט דער ווייסער מיידעל, וואס האט זיך אויסגעגעבען אלס מרס. דע סילווא. ער האט ערקלערט, אז קיינער וואלט איהם נישט געשטערט, ווען עס וואלט זיך נישט אריינגעמישט זיין אפיקון. דער אפיקון האט זיי געוואלט צעשיידען, אדער ווענינסטענס צווינגען איהם צו דינגען זיך אן אנדערע וואוינונג, און בייטענדיג די וואוינונג איז ער אריינגעפאלען אין דעם פלאנטער, וואס האט איהם געברענגט אין געריכט.

די מיידלעך וואס זענען אויפגעטראטען אלס עדות, האבען גערעדט מיט פעראכטונג וועגען דע סילווא'ס געליבטער. זיי פלעגען זיך בעגעגענען אין גאס, אבער קיינער האט זי נישט בעגריסט. די „פרוי" דע סילווא אליין פלעגט זיך אויך שעהמען אויפהויבען די אויגען און פלעגט פערביילען פון מענשען אין איילעניש. איבערהויפט ווען זי איז געגאנגען מיט דעם שווארצען יונגנמאן.

די ענגלענדער פערדריסט אמשטארקסטען, וואס אזעלכע ווייסע מיידלעך, וואס לעבען מיט שווארצע מענער, גראבען אונטער דעם דרך-ארץ פון די נידעריגערע" ראסען פאר דער „העכערע" ווייסער ראסע. דע סילווא'ס אפיקון האט דערצעהלט, אז דער יונגער סטודענט איז געווארען א חצוף זינט ער האט זיך בעקענט מיט זיין ווייסער געליבטער. אגב האט די ווייסע געליבטע שוין פריהער געלעבט מיט א נעגער. און ווען יענער נעגער איז אוועקגעפאהרען, האט ער זי איבערגעגעבען דע סילווא'ן.

אין די געשפרעכען, וואס דער אפיקון האט געהאט מיט'ן יונגען שווארצען סטודענט, האט ער אויסגעפונען, אז דער נעגער איז איצט איבערצייגט, דאס מיט געלד קען מען קריגען אלע ווייסע פרויען. ער איז איצט אונטער דעם איינדרוק, אז ביי ווייסע פרויען איז גאר קיין שאנד-געפיהל נישטא. און אט די מיינונגען דע סילווא'ס האבען זיכער שטארק בעאיינפלוסט דאס געריכט געגען איהם.

די ווייסע געליבטע איז אין געריכט נישט געקומען, זי האט זיך אפגעטראגען אזוי ניך ווי דע סילווא איז ארעסטירט געווארען. אלץ, וואס מען ווייס וועגען איהר איז, אז זי איז יונג און אז זי פלעגט ארבייטען פון צייט צו צייט. זי האט אפילו פרובירט אנקומען אין א טעאטער אלס כאריסטקע, נאר זי האט געהאט מעהר אינטערעס אין די יונגע לייט, וואס מען קען בעגעגענען ארום טעאטער, ווי אין כאר-געזאנג.

די אויפגעבראכטע שכנים וואס זענען געווען אין געריכט, האבען נאך דעם פראצעס פריי גערעדט מיט רעפארטערען וועגען דעם איבעל.

„ווייסע פרויען, די מעהרסטע פון זיי נאך גאנץ יונגע, האט איין בכבוד'ער בעלעבאס ערקלערט, שלעפען זיך ארום גאנצע נעכט געמיינזאם מיט אינדיער און נעגערס פון אפריקא און זיד-אמעריקא. מען וואלט עפיס געדארפט מאכען א סוף צו אזעלכע סקאנדאלען. אבער וואס קען מען אויספיהרען, ווען פרויען זענען אזוי געפאלען."

אן אנדערער האט דערצעהלט, אז ער ווייס פון א הויז אין א בעלעבאטישער געגענד, וואס איז בעוואוינט פון פערמעגליכע סטודענטען, שווארצע און געלע. דאס הויז איז, ווי עס ווייזט אויס, א צענטער פאר א סך מיידלעך.

„איך קען נישט פערשטעהן, וואס עס ציהט די ווייסע מיידלעך צו די דאזיגע יונגעלייט, אבער אלע נאכט קען מען זיי זעהען ארומלויפענדיג מיט זיי און שלעפענדיג זיך מיט זיי אין די שענקען עס עקעלט צוזיקוקען ווי זיי פיהרען זיך אויף און מען קען קיין זאך נישט טאן געגען זיי."

נאך איינער האט דערצעהלט וועגען זיינעם א בעקאנטען קרעמער, וואס האט אויסגעפונען, אז זיין יונגע טאכטער שלעפט זיך ארום מיט א שווארצען יונגנמאן. דער קרעמער איז געווען אן אנגעצונדענער און האט די טאכטער אזוי צעשלאגען, אז זי האט א צייט נישט געקענט ווייזען זיך אין גאס. דאן איז ער אוועק און אויפגעזוכט דעם שווארצען יונגנמאן און האט איהם געטראשעט מיט אלערליי שטראפען, אבער דער שווארצער האט זיך גאר ענטשולדיגט און דערביי איז עס געבליבען.

קורץ, דער פראצעס פון דעם שווארצען סטודענט האט אביסעל אויפגערודערט די ווייסע מיטעל-קלאס פאמיליעס וואס זענען אנגעשראקען איבער דער שווארצער געפאהר פאר זייערע טעכטער

פארלאג ה. בזשאזא, ווארשע

שוין ערשינען

די ערשטע ביכער פון די געזאמלטע ווערק פון

יואל מאסטבוים:

סאלאמאנדרא 3.—

חלוצים 3.80

מאריטאס גליק 8.—

מאסטבוים רעכנט זיך פאר איינער פון די באליבטע יידישע שרייבער, וועלכער האט זיך קונה שם געווען מיט זיין אריגינעל-ווארעמען טאן אין שרייבן.

פאר בוכהענדלער און ביבליאטעקן — גרויסער ראבאט!

הויפט-פארקויף:

צענטר. ביכער-לאגער „קולטור-ליגע"

אדרעס:

„KULTUR-LIGA", Warszawa, Leszno 40

P. K. O. 2428 ; פאר געלט

די ליבעס פון אקייזערין.

היסטארישער ראמאן פון לעבען אין רוסישן קייזערליכן הויף

(55 פון ל. זאכער מאזאך.

דער אפיציר האט געבראכט דעם יונגען באראן אין א גאנץ אומבעקאנט הויז, איז דורכגעגאנגען מיט איהם א גאנצע רייה צימערען און האט איהם דערנאך איבערגעלאזט אליין אין א קליינעם צימער.

אן אלטער דינער איז אריינגעקומען און האט ארונטערגענומען די קייטען פונ'ם יונגען באראן און איז אוועק. דערנאך איז פון א זייטיגען צימער אריינגעקומען א הויכגעוויקסיגע דאמע אין א לאנגען שווארצען זיידענעם מאנטעל און אזוי פערשלייערט אז נאר א פאר פייערדיגע אויגען האבען זיך ארויסגעזעהן.

— מיין פריינד — האט די דאמע אנגעהויבען און זיך ארויסגעלאזט אין א פאטעל — איך בין געקומען, כדי אויסצודריקען אייך מיין טיפסטע אנערקענונג פאר אייער פעסטען כאראקטער. קיין זאך האט אייך נישט געקענט בעוועגען ארויסצוגעבען די סודות פון דער פערשווערונג קעגען דער פעראפסטער צארינע. דאס בעווייזט, אז מיר קענען האבען פולען צוטרוי צו אייך. זייט וויסען, אז איך געהער אויך צו די פערשווערערס קעגען דער היינטיגער רעגירונג, אזוי ווי אייער מוטער און אזוי ווי די גרעפין בעסטושעוו. אויך דער אפיציר, וואס האט אייך געבראכט אהער, איז איינער פון אונזערע. איהר זענט פריי, בעפרייט דורך אונז, אבער מיר האפען, אז אייער פרייהייט וועט איהר אויסנוצען פאר אונזער זאך, פאר אונזער הייליגער זאך, צו בעפרייען רוסלאנד פון דער דאזיגער שרעקליכער צארינע יעליזאוועטע.

— אבער איך וויל זיך דערין נישט מישען — האט זיך אנגערופען דער יונגער באראן מיט א נאאיווער מינע — דאס איז נישט מיין זאך. איך האב זיך גענוג אנגעליטען אין געפענקעניש. זאל מען מיר לאזען צורוה.

— אבער אייער מוטער איז ווי איהר ווייסט, אינ'ם דאזיגען קאמפלאט — האט געזאגט די פערשלייערטע דאמע.

— אפשר — האט ער געענטפערט — איך ווייס נישט.

— זי האט דאך עס אליין צוגעגעבען,

— איך ווייס נישט — האט ער ווידער געענטפערט.

— אבער איהר וועט דאך צוגעבען, אז אונזער צארינע פערדינט, אז מיר זאלען זיך פון איהר בעפרייען?

— איך ווייס נישט. איך ווייס נאר, אז זי גיט צופיל מאכט איהרע געליבטע און דערפון ליידט אונזער פאטערלאנד — האט ער געזאגט.

— דאס איז דאך, וואס מיר מיינען אלע — האט די פערשלייערטע דאמע זיך א כאפ געטאן — ווייסט איהר דאך יא עפעס. היינט פארוואס לייקענט איהר, אז איהר ווייסט? האט איהר אמאל געזעהען אונזער צארינע?

— נישט איינמאל.

— מ'זאגט, אז זי איז שיין. מיר געפעלט זי נישט. און אייך?

— אין מיינע אויגען איז זי זעהר שיין — האט ער געזאגט.

— א, אייער מוטער איז שענער פון איהר — האט מיט שפאס אינ'ם קול זיך אנגערופען די פערשלייערטע דאמע.

דער יונגער באראן האט געשוויגען.

— פארוואס שווייגט איהר, באראן?

ער האט פלוצלינג געענטפערט:

— איך פערשטעה נישט, וואס ווילט איהר און ווער זענט איהר?

— איך בין א פריינדין פון אייער מוטער און מיר טוט וויי, פארוואס די צארינע געפעלט אייך. און אפשר וואלט איהר נאך געוואלט זיין איינער פון איהרע געליבטע אויך? זיי זיך מודה

ער האט זיך אנגערופען:

— דערצו דארף מען האבען א בעזונדערען מזל.

און מיטאמאל האט די דאמע ארונטערגעווארפען פון זיך דעם מאנטעל און דעם שלייער, און דער יונגער באראן איז געבליבען שטיין צוטומעלט ער האט דערזעהן פאר זיך די צארינע אזוי שיין, ווי ער האט איהר נאך קיינמאל נישט געזעהן — אין א זילבערנעם גרויסען זיידענעם ראק, וואס איז געפאלען איבער איהרע קיילעכדיגע היפטען ביז צו דער ערד, און אין א בלוי-זיידענעם יאק, פערשווענדעריש בעפוצט מיט בריליאנטען, דורך וועלכען עס האבען כשופ'דיג אפגעצייכענט איהר מארמערנע ברוסט און איהרע ארעמס.

זי האט געשמייכעלט צו איהם און אויסגעשטרעקט צו איהם די האנד.

— נו, וואס האט איהר זיך אזוי דערשראקען, באראן? אזא שיינער יונגערמאן קען שטענדיג ביי מיר האבען דעם „בעזונדערען מזל" — האט יעליזאוועטע זיך צולאכט.

די אויספארשונג.

ער האט ארויסגעשטאמעלט:

— וואס איז עס? נישט קיין חלום?

— ניין מיין יונגער פריינד — האט יעליזאוועטע געזאגט — דאס איז נישט קיין חלום. די צארינע זעסטו און זי רעדט צו דיר, און זי זאגט דיר, אז דו קאנסט גליקליך זיין ווי ווייניג מענשען אויף דער וועלט, ווען דו וועסט נאר דאס גליק פערדינען. און דו קענסט עס פערדינען, ווען דו וועסט איהר גלייך אויפ'ן ארט דערציילען אלצדינג, וואס דו ווייסט וועגען דער פערשווערונג פון דיין מוטער און פון דער גרעפין בעסטושעוו מיט'ן מארקיז פאן באטא.

— מאיעסטעט — האט דער יונגער באראן זיך אנגערופען מיט א ציטערדיגער שטימע — איך האב שוין אלצדינג דערציילט, וואס איך ווייס.

— הער אויס, איך זאג צו פולע בעפרייאונג פאר דיר און דיין מוטער, אויב דו וועסט ארויסגעבען די נעמען פון די אנדערע פערשווערערס — האט די צארינע אויסגעשריגען מיט היץ.

— אבער, מאיעסטעט, איך שווער אייך, אז איך האב אלצדינג דערציילט, וואס איך ווייס — האט ער גע'טענה'ט, ציטערענדיג מיט'ן גאנצען קערפער.

— דו האסט א טעות, אויב דו מיינסט, אז דיין עקשנות וועט דיר עפיס נוצען — האט די צארינע א טופע געטון מיט'ן פוס — אויב איך קען עס ביי דיר נישט פועלן מיט גוטען, האב איך אנדערע מיטלען פאר אזעלכע ווי דו. דו וועסט שוין רעדען!

— מיין גאט. אבער איך ווייס דאך פון גארנישט — האט זיך דער יונגער בארן שיער צוויינט,

— הייסט עס, אז מיט'ן גוטען קען איך ביי דיר נישט פועלן, אז דו זאלסט מיר אלצדינג דערציילען? — איז יעליזאוועטע צוגעטראטען צו איהם נענטער.

— וואס זאל איך אייך דערצעהלען?

— אלצדינג! — האט זי אויסגעשריגען ווי א ווילדע. דערנאך האט זי זיך א ווארף געטון צו א טיר און א וואונק געטון צו עמיצען.

דער תליון מיט זיינע קנעכט זענען אריינגעקומען.

— נעמט איהם צו די ריכטערס! — האט זי בעפוילען — בינדט איהם!

די קנעכט האבען א כאפ געטון דעם יונגען בארן אייכענבערג און האבען איהם געבונדען. דערנאך האט דער תליון א ווארף געטון א פעטליע ארום דעם האלז פונ'ם אומגליקליכען און איהם ארויסגעשלעפט פון צימער אין א דערבייאיגען גרויסען זאל אריין, וואו ארום א לאנגען טיש זענען געזעסען די מיטגלידער פון דער אויספארשונג-קאמיסיע.

די צארינע איז נאכגעגאנגען.

— וועט איהר אונז דערלויבען, מאיעסטעט, צו בענוצען די מאטער-מאשין? האט לעסטאק זיך געווענדעט צו יעליזאוועטען.

— ניין — האט זי געענטפערט — איך מוז האלטען מיין ווארט. עס זענען אבער פערהאן אנדערע מיטלען.

— וועלכע, מאיעסטעט?

— דער קנוט. דאס אט קענט איהר בענוצען. מ'זאל איהם אזוי לאנג קנוטעווען, ביז ער וועט אלצדינג דערציילען, וואס ער ווייסט.

(פארטזעצונג קומט).

Wszyscy znają i dlatego używają wyłącznie

MYDŁO - PERFUM
WODĘ KOLOŃSKĄ
:: PUDER ::

Iste

J. i S. STEMPNIEWICZ • POZNAŃ.

Nowe ceny mięsa i wyrobów masarskich.

Opierając się na rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 lutego 1926 roku „o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz odzieży i obuwia przez wyznaczanie cen“ (Dz. Ust. R. P. N. 18, poz. 101), na rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. Rz. P. № 91 poz. 527, art. 8), oraz na uchwale Magistratu m. Łodzi N. 355 z dnia 16 kwietnia 1926 r. - niniejszem podaję do publicznej wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi № 1136 z dnia 14 grudnia 1926 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne:

na mięso i wyroby masarskie koszerne za 1 kg.

w hurcie:

1.	wołowina normalna	I-go gat.	Zł. 2	gr. 20
2.	„ „	II-go „	„ 1	„ 90
3	„ koszerna	I-go „	„ 2	„ 90
4.	„ „	II-go „	„ 2	„ 45
5.	baranina normalna		„ 2	„ 10
6.	„ koszerna		„ 2	„ 50
7.	cielęcina		„ 2	„ 40

w detalu:

1.	wołowina normalna	I-go gat.	„ 2	„ 53
2.	„ „	II-go „	„ 2	„ 18
3.	„ koszerna	I-go „	„ 3	„ 48
4.	„ „	II-go „	„ 2	„ 94
5.	baranina normalna		„ 2	„ 41
6.	„ koszerna		„ 3	„ 00
7.	cielęcina		„ 2	„ 78

wyroby masarskie koszerne:

1.	kiełbasa „salami“	I-go gat.	Zł. 9	gr. 30
2.	„ „	II-go „	„ 7	„ 00
3.	„ wrocławska	I-go „	„ 7	„ 14
4.	„ „	II-go „	„ 4	„ 60
5.	„ gęsia	I-go „	„ 9	„ 95
6.	„ „	II-go „	„ 7	„ 20
7.	wędlina „rozmaitości“		„ 10	„ 10
8.	kiełbaski wiedeńskie		„ 9	„ 60
9.	„wątrobiana“		„ 7	„ 50

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady ministrów par. 7. wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że zgodnie z par 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych, będą ukarani przez władzę administracyjną pierwszej instancji według art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. Rz. P. N. 91, poz 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku - **aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10,000 zł.,** o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych

Łódź, dnia 15 grudnia 1926 r. Prezydent m. Łodzi

(—) M. CYNARSKI.

817

בעקאנטמאכונג.

איך אלס בעוואוסטער פאכמאן, מאך בעקאנט מײנע ג. קונדשאפט, דאס די פאבריק פון **שאמאט-אייזען** און **קוכען** פון די בעוואוסטע פירמע גרינהאלץ און **ראזענבלום** פון וואולטשאנסקא 63 איז געווארען **סעפארירט** און כ'האב געעפנט א פאבריק אויף

פעטריקאווער 37

וואו איך בעזיץ א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע

שאמאט-אייזען און קוכען

רעעלע בעהאנדלונג! פינקטליכע אויספיהרונג!

מיט אכטונג **י. גרינהאלץ,**
פעטריקאווער 37. 707

— ד״ר —

י. הערשפינקעל
Zawadzka 15,
telefon 11-87
— — ספעציאליסט פאר — —
קינדער - קראנקהייטען.
נעמט אן אינדערהיים פון 8—10 פריה און פון 3—5 נאכמיטאג און אין לעטשניצע „פאמאך“.

— **Dr.** —

Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערן, נאז, האלז, און לונגען-קראנקהייטען.
קאנסטאנטינאווסקא 9
טעלעפאן 27-81.
שפרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערושער 17 פון 10—11 און פון 2—3 נ.מ.

Dr. med.

LUDWIK RAPEPORT

Pr. Narutowicza 25
(Dzielna) tel. 44-10.
ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און האר - קראנקהייטען.
נעמט אן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אווענד.

Dr. med.

J. Polakow

ספעציאליסט פאר
קינדער-קראנקהייטען
Konstantynowska 37a
טעלעפאן 39-75
נעמט אן פון 5—6½ אוו. אין דער היים און פון 2—3 אין דער לעטשניצע אויף גערטמארק, פעטריקאווער 294.

Dr. ADAM

Grosglik

Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78
הויט און וועגערישע קראנקה. רענטגען און ליכט-הייל אינסט. נעמט אן פון 4—7 אין אווענד.

לעטשניצע פון דאקטוירים-ספעציאליסטען און ערצטליך-דענטיסטישער קאבינעט
זגיערסקא 17, טעל. 16-33.

ד״ר ראקאווסקי	נאז, האלז, אויערן קר.	10-11 2-3, 6½-7½
ד״ר רושאנער	הויט- און געשלעכט-קר.	10-11, 1-2
ד״ר גאלדשטיין-פאלאק	אויגען-קראנקהייטען	1-2 7-8
ד״ר יוסטמאן	נערוועןקראנקהייטען	12-2
ד״ר ראזענצווייג	קינדער-קראנקהייטען	10-12 4-5
ד״ר פאפיערני	פרויען- און געבורטס-הילף	11½-1 5-6
ד״ר קאנטאר	כירורגישע-קראנקהייטען	3-4 ז.1-2
ד״ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	11-1 5½-7
ד״ר סטופעל	רענטגען	4-6 10-12
א. גראדזענטשיק	צאהן-ארצט	3-7
נ. ראזעס	צאהן-ארצט	9-2

צאהן-פלאמבירונג, בעליכטונגען, קארענען, מאסטען, א. א. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפנט געווארען

רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט-קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען, פער בעשטראהלונג און דורכליכטונגען, קווארץ-לאמפע, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע, אלע מעגליכע אנאליזען. א קורס פאר פאמאלער.
אנמעלדונגען נעגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכמ.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג. היזיס אין דער שטאט.

Dr. med.

L. Pikielny

ספעציאל-ארצט פאר
נירען, בלאזען און
האר - קראנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפפאנגט פון 4—7 אוו. 541

Dr. med.

W. Eychner

פרויען-קראנקהייטען
און אקושעריע
זגיערשער 38 טעל 34-72
נעמט אן אין דער לעטשניצע פעטריקאווער 294 פון 12—2 מיטאג אין דער היים פון 6-8 אוו.

אנ'ארט

צום שלאגען מיט בעטגעוואנד פאר א יונגענמאן ביי אנשטענדיגע פאמיליע צו ערפאהרען אין אדמ. 428

Dr. med.

B. FROM

אקושער און פרויען-קראנקהייטען.
פאנסקא 12, טעל. 4.2-61
נעמט אן פון 3—5 נאכמ. 557

ל. שיפמאן

88 פעטריקאווער 88
צוריק פון צוריקגעקומען ... [illegible]
נעהמט אויך אויף אין דער לעטשניצע בושעושינער 11

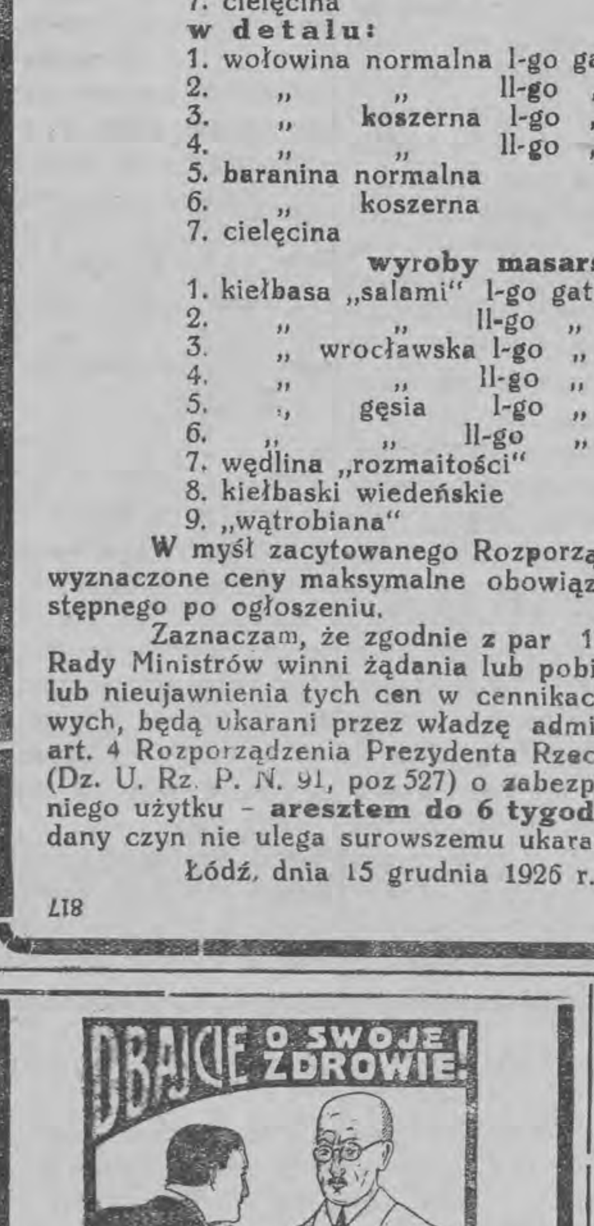

וואנט האבען אייער געזונד!

די „שווייצארישע ביטערע קרייטער“ (מיט דער מארקע „Kogut“) זענען ענטשפרעכענד ביי מאגען-קראנקהייטען קישקעס, אבסטרוקציעס און גאל-שטיינער.

„Szwajcarskie Gorzkie Zioła“

זענען א מילד און נאטורעל דורכרייניגונגס-מיטעל, וואס פערלייכטערט די פונקציעס פון די פערדייאונגס-ארגאנען און ווירקען נעגען דיקקייט. די „שווייצארישע ביטערע קרייטער“ ערוועקען אן אפעטיט.

עס פערקויפען די אפטייקען און סקלאד אפטעקשנעס א שאכטעל צו 1.50 זל. הויפט-סקלאד איז די אפטייק פון
A. Gąsecki Warszawa, ul. Leszno 41
מיר שיקען ארויס אמוועניגסטען 2 שאכטלען נאכ'ן ערהאלטען פון 4.30 זל. (מיט איבערשיקען). 1462

Dr. med.

Braun

23 פאלודניאווא
טעלעפאן 40-26
ספעציאל-ארצט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער - שוועכע.
בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל)
נעמט אן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אווענד

הייל-פעדאגאגישע קורסען
פאר שוואכבעפעהיגטע און שווערערציהבארע קינדער. שפראכשטערונגען (שטאמלען, טויבשטומהייט)

Dr. med. A. Szmirgeld

נערווען - ארצט.
עלעקטריזאציעס, ליכטהייל-אפאראטען.
CEGIELNIANA 6,
tel. 51-89
עמפפאנגט פון 5 — 7 אווענד.

Lek. Dentysta

Jakób Botwinik

געארבייט אין דער לאדזער קראנקען-קאסע איבער 4 יאהר, נעהמט יעצט אן מעגליך, אויסער שבת פון 3 ביז 9 אווענד אויף דער

נאוואמיעסקא 26, פראנט 2. שטאק

היילען, פלאמבירען, צאהן-ציהען אהנע שמערצען, קינסטליכע ציהן, קאראנען און גאלד - בריקען.
▲▼▲▼ **ציגענליכע פרייזען.** ▼▲▼▲
פאר מיטגל. פון קראנקען-קאסע און זייערע פאמיליעס זעהר ביליג.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
בושעושינער 11, טעל. 37-63
אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד

ד״ר וואלינסקי	נאז, האלז, אויערן-קר.	3—4
ד״ר הערשנער	קינדער-קראנקהייטען	9—12, 4—5
ד״ר שיפמאן	אינערליכע קראנקה.	10—12, 5—6,30
ד״ר לוביטש	הויט- און געשלעכט קר.	12—2
ד״ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	1—3
ד״ר גאלדבלאט	אויגען-קראנקהייטען	12.30—2
ד״ר עליאסבערג	כירורגישע קראנקה.	1½—1½
ד״ר בערנסאן	פרויען און געבורטס-הילף	3—4

פסיכא-טעראפיע, שפראך-שטערונגען ווי שטאמלען א. ז. וו. פאקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראהלונג אינגעקציעס, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפעראציעס. אויף פערלאנג — היזיטען אין שטאט. — אין לאבאראטאריום ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען, ווי אורין, פלעגמע און בלוט. 2130

אימפונגען נעגען שקארלאטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפנט געווארען א דענטיסטישער קאבינעט
עס נעהמען אן:

ד״ר זילבערשטיין	צאהן-ארצט	9—2 נ״מ.
ד״ר לאזשינסקא סטאראפאלסקא	צאהן-ארצט	3—7.30

קינסטליכע ציהן, קאראנען, מאסטען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאג.

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז: א חודש — 4.00 זלאטעס. אויף דער פראווינץ: א חודש — 6 זלאטעס. אין אויסלאנד מיט 50 פראצענט טייערער. — פאר'ן אבאנירען פון דעם אגענטען אין די רעדאקציע נישט פערשפעטיגען ... [illegible]

אנאנסען - פרייזען: פאר'ן טעקסט 15 גראשען, פריטאג 20 גראשען, אין טעקסט 20 גר. פריטאג 30 גראשען, נאכ'ן טעקסט 10 גר. פריטאג 15 גראשען. — פאר אויסלענדישע אגענטען 100 פראצ. טייערער. ... — 50 פראצ. טייערער. — פאר א מיל. מעטער ... [illegible]

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk.: „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.